

Szentendrasi Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

2001. január

Ára: 79 Ft

VII. évfolyam, 1. szám

A TARTALOMBÓL

Pápai káplánná nevezték ki	3. oldal
A református egyház közleményei	5. oldal
Új év, új évszázad, új évezred	7. oldal
Ez volt a XX. század	9. oldal
Találkoztak a „Szentendrások”	10. oldal
Millenniumi számvetés	11. oldal
Beszélgetés Andorai Péterrel	12. oldal
Önkormányzati hírek	13. oldal
A falugazdász hírei	14. oldal
Üdvözlét Nagycenkről	15. oldal
Egyesületi híradó	16. oldal
Iparosok miséje	17. oldal
KÉK-hírek	17. oldal
Kiállítás	18. oldal
Hősök könyve	18. oldal
KI MIT TUD?	18. oldal
Suli hírek	19. oldal
Sport	20. oldal

Petőfi Sándor

A PUSZTA, TÉLEN

Hej, mostan puszta ám igazán a puszta!
Mert az az ősz olyan gondatlan rossz gazda;
Amit a kikelet
És a nyár gyűjtöget,
Ez nagy könnyelműen mind elfecsérli,
A sok kincsnek a tél csak hűlt helyét leli.

Nincs ott kinn a juhnyáj méla kolompjával,
Sem a pásztorlegény kesergő sípjával,
S a dalos madarak
Mind elnémultanak,
Nem szól a harsogó haris a fű közül,
Még csak egy kicsiny kis prücsök sem
hegedül.

Mint befagyott tenger, olyan a sík határ,
Alant röpül a nap, mint a fáradt madár,
Vagy hogy rövidlátó
Már öregkorától,
S le kell hajolnia, hogy valamit lásson...
Igy sem igen sokat lát a pusztaságon.

...

Most uralkodnak a szelek, a viharok,
Egyik fönn a légben magasan kavarg,
Másik alant nyargal
Szikrázó haraggal,
szikrázik alatta a hó, mint tűzkő,
A harmadik velök birkózni szemközt jó.

Alkonyat felé ha fáradtan elülnek,
A rónára halvány ködök települnek,
S csak félig mutatják
A betyár alakját,
Kit éji szállásra prüszögve visz a ló...
Háta mögött farkas, feje fölött holló.

Mint kiűzött király országa széléről,
Visszapillant a nap a föld pereméről,
Visszanéz még egyszer
Mérges tekintettel,
S mire elér szeme a tulsó határra,
Leesik fejéről véres koronája.

Pest, 1848. január

A BOLDOGABB CSALÁDOKÉRT!

A Magyar Katolikus Püspöki Kar körlevele a hívekhez és minden jóakarathú emberhez a házasságról és a családról Magyarországon

76. Sajnálatos, hogy a világi törvényhozás - noha egyéb vonatkozásban (például a halálbüntetés eltörlése tekintetében) elismeri az élet feltétlen tiszteletét - az élet védelmét a magzati életszakaszra nem terjesztette ki. Az idevágó állami törvények hiányában is ki kell azonban mondani, hogy *minden direkt terhességmegszakítás sérti az élethez való jogot*. Az államnak a törvényhozás és a tájékoztatás, az oktatás és a nevelés eszközeivel is hatékonyan kell küzdenie a művi terhességmegszakítás minden (eszközös és gyógyszeres) formája ellen. Jogszabályai és alkotmányos-jogállami felfogása nem sugallhatják azt, hogy összhangban áll e megtörtént jelenség értékrendjével és emberképével. A jogszabályok azonban önmagukban nem sokat érnek, ha a társadalom közvéleménye nem utasítja el az abortuszt, és egyedül az anya megítélésére bízva, hogy döntsön a születendő gyermek életéről, sőt fölmentő szempontokkal is készíti az abortusz végrehajtására.

77. Az abortuszban a nő anyasága is megsérül, még akkor is, ha azt külső vagy belső kényszer hatására, lelki vagy szociális krízishelyzetben „kénytelen” megtenni. Az anya ezt a sebzettséget gyakran egész élete folyamán viseli. A magzatától megváltó nő a legnagyobb kudarcot éli át, mert az abortusz őt az anyaság legszebb lehetőségétől, az életadásától fosztja meg. A megsebzett anyai állapotot, az elhagyatottságot és a kiszolgáltatottságot erkölcsi vereségként éli meg. Az abortusz után a legtöbb nőben fel lép kisebb-nagyobb mértékben valamilyen - anyaságának feladásából és saját kudarcából fakadó - pszichés zavar. Ugyanakkor egyetlen művi terhességmegszakítás se végezhető el a testi károsodás, a másodlagos meddőség kockázata nélkül.

78. A nő legbenső lényege az anyaságban jut a legteljesebben kifejezésre. A nő teste magában rejt az anyaság misztériumát: ő hordozza az új életet, amely megfogant magzat már az anyja méhében elnyeri egyszeri és különleges emberi jellegét. Ezért a legnagyobb tisztelet illeti meg az édesanyákat: minden anyát, aki felismeri az élet ajándékozásának titkát, amely folytonosan megújul az egyes nemzedékekben. Túlzás nélkül mondhatjuk, hogy a gyermeket - különösen a több gyermeket - vállaló édesanyák az emberiség hősei közé tartoznak, akik követik az életnek szívébe írt erkölcsi törvényét. Ezért különös hálával tekintünk a gyermeket szülő édesanyákra és a gyermeket nevelő szülőkre.

79. A szülők páratlanul sok örömet kaphatnak gyerekeiktől: gyönyörködnek bontakozó énjükben, megtapasztalják saját fontosságukat és értéküket azáltal, hogy gyermekeik - kimondatlanul is - bennük látják életük forrását és táplálóját. A szülők mégsem tekinthetik gyermekeiket kisajátítható birtokuknak vagy eszköznek ahhoz, hogy életük teljesebbé váljék, és gyermekükben folytatódjék. A szülőknek nemcsak gyermekeik testi jólétéről kell gondoskodniuk, hanem nevelésükről, lelki-személyes fejlődésükről is. Ennek mércéje azonban eltér a munka világának attól a szemléletétől, amely a sikert tekintti elsődlegesnek. A szülő feltétlenül elfogadja gyermekét: őt magát szereti, nem pedig a teljesítményét, hogy hasznát vegye vagy büszkélkedjék vele. Magáénak vallja és igenli akkor is, ha fogyatékosai vannak, akkor is, ha a gyermek nem úgy fejlődik, ahogyan elvárnák tőle.

80. A jó szülő kezdetől fogva tiszteletben tartja gyermekei bontakozó egyéniségét. Fölfelezi és támogatja páratlan, a szülőktől is különböző szemé-

lyiségüket, sajátos élethivatásukat, segíti őket önismeretük fejlesztésében és önnevelésük folyamatában. Amikor pedig gyermekei eljutnak a felnőttkor küszöbéhez, akkor el tudja engedni őket, hogy saját életútjukat járják. A szülők és gyermekeik között korábban fennállt függő viszony ekkor fokozatosan egyenrangú felnőttek barátságává alakul át. Így remélhetik a szülők azt, hogy idős korukra is számíthatnak felnőtt gyermekeik szeretetére és gondoskodására.

81. A megszülető gyermek mind biológiai, mind pszichológiai szempontból kiszolgáltatott. Minden későbbi bizalom ősforrása a szülők és a gyermek harmonikus kapcsolata, amelyet a házastársak közötti szoros és intim összetartozás alapoz meg. Az ilyen légkörben nevelkedő gyermek első éveiben olyan kincset gyűjt össze, amelynek birtokában később a társadalomban könnyebben fog megbirkózni a nehézségekkel, és képes lesz tartós, teherbíró kapcsolatokra, barátságra, szerelemre. A gyermekkorban megszerzett ösbizalom teszi lehetővé, hogy a többiekben el tudja fogadni azt, hogy másfélék: különbözik tőle, értékeik mellett vannak korlátaik, gyöngeségeik, testi-lelki hibáik, esetleg betegségeik. Az ilyen ember képes hosszú távra tervezni, mer tartós kapcsolatokat építeni, nyitottan és bizalommal fordulni embertársaihoz. Maga is komolyan törekszik arra, hogy megbízható ember legyen, akire mások is támaszkodhatnak.

82. A gyermek számára életbe vágóan fontos, hogy első életéveiben a feltétlen elfogadás és a szerető gondoskodás légköre vegye körül. Ennek elsődleges helye a harmonikus családi otthon. A család Aquinói Szent Tamás kifejezésével - és a modern embertudományok szerint is - „szellemi-lelki anyaméh” a gyermek számára: éppen annyira nélkülözhetetlen egyénisége

kibontakozásához, mint ahogyan a magzati állapot a test kifejlődéséhez. Ahhoz, hogy az ember személyisége kialakuljon, szeretetre, „lélektől-lélekig” ható árbeszédre és érzelmi kötődésre van szüksége. Megszületése után a csecsemő befogadja a reá sugárzó szeretetet, és annak légkörében nő fel: kapcsolatokat épít ki a körülötte élő, vele foglalkozó emberekkel, elsősorban szüleivel, testvéreivel, rokonaival. Idővel azonban el kell jutnia a szeretet viszonzásáig, sőt a másokra figyelő, róluk gondoskodó szeretethez is. Szomorú tapasztalatok igazolják, hogy a gyerekkori, különösen a kora gyermekkori biztonság hiánya később már alig behozható károsodásokhoz vezet.

83. A közösség és a kultúra fennmaradását a normák megtartása, az értékek megőrzése és átadása tudja biztosítani, ennek kerete pedig az élet kezdetén elsősorban a család. Itt lehet a legkönnyebben megtanulni azt is, hogyan kell megoldaniuk a közösségben fölmerülő problémáikat. A gyerek, a fiatal és a felnőtt is többnyire magára van utalva társas viszonyainak elrendezésében, a kulturális értékek elsajátításában. A szülők leginkább avval segíthetik gyermekeik felkészülését a jövőre, hogy megmutatják, hogyan lehet tudatosan és tisztességesen megformálniuk környezetüket és saját életüket, közben pedig milyen normákhoz és hogyan kell igazodniuk. Sajnos ez sokszor nem így történik. A gyermekek szüleiknek nemcsak helyes viselkedési mintáit veszik át, hanem gyakran a torzakat is. Ennek következtében a szülők nemritkán mintegy saját életmódjuk karikatúráját láthatják gyermekeiknél. Amikor az idősebb nemzedék a fiatalok romlottságát korholja, könnyen megfélemledik arról, hogy éppen az ő példájuk nyomán jár az őket követő nemzedék. (folytatjuk)

Pápai káplánná nevezték ki

- beszélgetés Szurovecz Vince esperes-plébánossal

16 247/2000. számú leirat

Vatikáni Államtitkárságtól

A Legfőbb Főpap, II. János Pál pápa valóságos káplánjává ki-választotta Főtisztelendő Szurovecz Vince Urat a Szeged-Csanádi egyházmegyéből.

Ezért Szurovecz Urat egyszersmind alkalmasságában megerősítjük.

Kelt: Vatikán, 2000. október 11.

Stauder, c. érsek ügyvezető

A karácsonyi szentmise kere-tében december 25-én került felolvasásra az az irat, mely II. János Pál pápa akaratát kife-jezve, esperes urunkat pápai káplánná nevezi ki. E cím el-érése alkalmából kértem meg, válaszoljon kérdéseimre és egyben mondja el, mit is jelent ez a cím egyáltalán.

- *Esperes úr! A község hívei örömmel és büszkén hallgatták a felolvasott örömhírt. Közöt-tük is nagyon sokan vannak azonban, akik nem tudják egészen pontosan ennek jelentését. Kérem, mondja el ezt nekik és a község lakosságának is!*

- A mindenkor pápa mellett szolgálatot teljesítő papok kap-ják a kinevezést. Ezek lehet-nek prelátusok, pápai kamarások és pápai káplánok. Régen a pápai káplánok a pá-pai udvartartáshoz tartoztak. Feladatuk volt a Szentatya mellett az istentiszteleteknél és egyéb szertartásoknál szolgál-atot teljesíteni, illetve az Ő ma-gánkápolnájának papjaiként tevékenykedni. Mindig a Szentatya választja ki azokat, akik mellette szolgálatot telje-sítenek. Ezt a kitüntetést azok is megkaphatják azonban akik nem Rómában laknak. A Pápa a világ minden tájáról kinevez papokat pápai káplánná s ezzel mi is azoknak a pápai káplá-noknak a csoportjába tarto-zunk, akik Rómába mellette szolgálnak.

- *Mikor szerzett Ön tudomást róla, és hogyan, milyen körülmények között és ki közölte?*

- Kifejezetten nem volt tudomásom arról, hogy a Pápa va-lóban kinevezett október 11-i hatállyal. A Püspök Úr tett ugyan egy megjegyzést május-ban a bérnialáskor, de ismerve az ő szándékait - miszerint senkit nem tüntet ki - nem vet-

tem komolyan a szavait. De-cember 15-én azonban érkezett egy levél tőle, melyben kért, hogy december 18-án bármilyen halaszthatatlan ügy elle-nére is jelenjek meg a hivatalában. Ekkor már gyanakodni kezdtem, s végül gya-nakvásom beigazolódott. A latin nyelven írott kinevezési okmányt ekkor adta át, mely-hez mellékelte egy személyes levelet is. (A levelet olvashat-ják e cikk mellett, a szerk.)

- *Mivel, milyen kötelezettsé-gekkel és jogokkal jár ez együtt?*

- A Püspök Úr személyes leve-lében benne van, mit vár el tő-lem a Pápával együtt. Ugyanakkor a pápai káplánok minden püspök által adomá-nyozott kitüntetést megelőz-nek. Így a Pápa által adott kitüntetés megelőzi többek kö-zött az apátokat, a prépostokat, a kanonokokat is. A reverenda, mint egyenruha szintén meg-változik. A gombok, a zsinó-rok rubin (lila ill. rubin piros) színűre cserélődnek.

- *Hogyan szólíthatjuk ezután, illetve milyen megszólítási for-mák járnak ki Önnek?*

- A pápai káplánok Monsigno-re megszólítást kapnak. Ez ré-gente a püspökök, hercegek megszólítása volt. Ma csak a püspököket és a Pápa által ki-tüntetett papokat illeti ez a megszólítás. Az esperesség az hivatal, ezért szólítsanak csak nyugodtan továbbra is a meg-szokott módon.

- *A közlés után Ön azt mondta, hogy ez nemcsak személyének, hanem a híveknek is szól. Ho-gyan érti ezt?*

- Szilveszter este valóban be-széltem arról, hogy ez a kitün-tetés a híveknek is szól. Ennek nagyon egyszerű az oka, hi-szen egy pap munkáját, szol-

gálatát a hívek is segítik. Ami-kor a Pápa elismerte eddigi munkámat, az mindenképpen megtiszteltetés az ő számukra is, mert ők teremtik meg a le-hetőséget ahhoz, hogy papi munkámban eredményesen tudjak működni. Gondolok itt például arra, hogy a hívek nél-kül nem történhetett volna meg a templom külső és belső fel-újítása. Ők biztosítják azokat a feltételeket, melyek által az egyházközség kiválóan és eredményesen tud működni. Ezáltal tehát a kinevezésem nekik is szól, s külön köszönet illeti őket az egyházhoz való hűségükért. Így értettem!

- *Végül engedje meg, hogy egy utolsó kérdésben egy kis számvetésre kérem! Hogyan értéke-li az elmúlt év eseményeit mind országos és helyi szinten a Ma-gyar Millennium és a Jubileu-mi Év vonatkozásában?*

- Számvetést tartani még nem igazán lehet. Hogy ez az idő-szak, ennek eseményei milyen változásokat hoznak az majd csak később fog megmutatko-zni. Túlzottan nagy dolgokat nem is igazán várok. Nem sza-bad elfelejteni, hogy a szovjet féle kommunizmus fél évszá-zados megszállása sok embert, gondolataikat, szándékaikat, cselekvéseiket is megszállta, az emberek belső világát is ha-talmában tartotta. Az ember nem maga formálta az életét, hanem őt formálta a rendszer. A véleménynyilvánítás sza-badsága nem létezett, csak azt lehetett elmondani, amit a rendszer a szájába adott. A kommunista rendszer csak a hasznosságot mérlegelte. Az ezektől való megtisztulás na-gyon nehéz, nem véletlen,

hogy ezek a dolgok a rend-szerváltozás után még mindig visszaköszönnék. Hosszabb időre van szükség, hogy meg-szabaduljanak tőlük az embe-rek. Ezért nem várok gyors és nagy dolgokat.

A millenniumi ünnepségünk-ben is megmutatkozott olykor az „eredményesség” szemléle-te. „Én legyek a központban... az én gondolatom... az én ter-vem...” Számomra az ünnep-ségünket a kitűnni akarás szándéka nagyon zavarta. Vé-leményem szerint a községért végzett önzetlen munkának van igazi erkölcsi értéke. Ezt nem mindig vettem észre az ünnepségre készülés folyama-tában. Az is zavart, hogy sok esetben a millenniumi év sze-replési lehetőséggé lett igazi belső tartalom nélkül, a célja pedig nem ez lett volna. Erről ennyit. Persze azért nagyon örültem a szép ünnepnek, de örömmem még nagyobb lenne, ha láthattam volna benne az igazi összefogást, az önzetlen-séget, a belső lelki tartalmat is. A Jubileumi Szentévnék meg-volt a maga célja, amelyet el is ért. Ez idő alatt 24 millió em-ber zarándokolt el Rómába. Bízom abban, hogy ennek ho-zadéka a jövőben a világ és az egyház életében is megmutat-kozik. Reménykedem!

- *Válaszait az olvasók nevében is köszönöm! A pápai káplán-ná történt kinevezéséhez az ő nevükben is sok szeretettel gratulálók! További papi mun-kájához Isten segítségét kérve erőt, kitartást, türelmet és jó egészséget kívánok az Ön és az Egyházközség javára egya-ránt!*

Molnár Imre Zoltán

A Békésszentandrás Mozgáskorlátozottak helyi csoport tagjai, valamint vezetői gratulál és a további lelkeszi munkához türelmet és jó egészséget kíván Szurovecz Vince esperes úrnak pápai káplánná való kinevezéséhez.

Kedves Katolikus Testvérek!

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia örömmel értesült arról, hogy az új évezred kezdetén, több év-tized után újra, olyan népszámlálás lesz országunkban, amely során minden magyar ember megvallhatja vallási hovatartozását. Bár a nyilatkozat önkéntes és sehol sem lesz névszerint nyilvántartva, mégis nagyon fontos esemény, hiszen mindnyájunknak lehetőséget ad arra, hogy kifejezzük Krisztushoz és Egyházához

való tartozásunkat. Jézus szavai jussanak eszünkbe: „Aki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom Mennyi Atyám előtt” (Mt 10,32). Olyan cselekedet ez, amely egyéni döntést igényel, és üdvösségünk szempontjából sem közömbös. Kérünk mindenkit, hogy ebben a tudatban nyilatkozzék a népszámláló biztosoknak és erre buzdítsa családtagjait és barátait is!

Budapest, 2000. december 7.
A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

Szeged-Csanádi Püspöki Hatóság

Mons.
Szurovecz Vince Úrnak
esperes, plébános
Békésszentandrás

A Magyarországi Apostoli Nunciatúra 4311. sz. közlése alapján, kérésre a Vatikáni Államtitkárság Önt pápai káplánná nevezte ki.

Szeretnék e kinevezéshez gratulálni.

A jubileumi évben eddigi papi munkájáért valamilyen elismerést szerettem volna kieszaközölni, hogy bizonyítsam, milyen nagyra értékelem lelkipásztori tevékenységét, s egyúttal szerettem volna a többi papom elé példaképül is odaállítani áldozatos munkáját.

Remélem, hogy ez a kitüntetés még nagyobb odaadásra készíti az Egyház iránt, még nagyobb megbecsülésre a Szentatya iránt s még komolyabb közreműködésre a Főpásztorral való együttműködésre.

Fogadja ismételten gratulációm.

Isten áldása kísérje további munkáját

Szeged, 2000. december 18.

megyés püspök

HALÁLOZÁS

SZOPKA MÁRIA, Bercsényi u. 6. sz. alatti lakos rövid szenvedés után 2000. november 21-én elhunyt. Élt 88 évet. Gyászolják: testvérei családjaikkal, elhunyt testvéreinek gyermekei és a keresztyerek.

Római katolikus szertartással eltemetett halottaink:

MRENA FERENC (1948-2000) Arany János u. 3. szám alatti lakos hosszantartó betegség után december 11-én meghalt. Gyászolják: fia, felesége, édesapja, testvére és rokonsága, nagybátyjai, nagynénje

BENCSIK SÁNDOR (1951-2000) Fő út 67. szám alatti lakos, hosszantartó betegség után december 12-én meghalt. Gyászolják: felesége, gyermekei, menyje, unokája, édesapja, testvérei, szüleinek a testvérei, sógora és a rokonsága.

SZABÓ IMRÉNÉ SZARVAS MÁRIA (1920-2000) Csokonai u. 8. szám alatti lakos december 20-án elhunyt. Gyászolják: leányai, veje, unokái, testvére, és a rokonsága.

SUSÁNYI ISTVÁN (1906-2000) Sallai u. 18. szám alatti lakos, hosszantartó gyengélkedés után december 27-én elhunyt. Gyászolják: menyje, unokája, unokaveje, dédunokája, és a rokonsága.

AMBRUS IMRE (1928-2000) Hunyadi u. 47. szám alatti lakos, december 28-án váratlanul elhunyt. Gyászolják: felesége, fia, azok családtagjai, 3 unoka, két dédunoka, rokonsága

CSÍK PÁL (1921-2001) Szarvas, Arany J. u. 78. szám alatti lakos január 5-én, váratlanul elhunyt. Gyászolják: felesége, fia, leánya, menyje, veje, unokái, testvére családtagjaik, és a rokonsága. Itt temették.

SZALAI LÁSZLÓ (1925-2001) Dózsa u. 19. szám alatti lakos, hosszantartó betegség és szenvedés után január 5-én elhunyt. Gyászolják: leányai, vejei, unokái, testvére, felesége testvére a családtagokkal és a rokonsága.

BENCSIK ANDRÁS (1940-2001) Béke u. 21. szám alatti lakos, január 6-án meghalt. Gyászolják: leányai és a családtagjai, unokája, testvérei és rokonsága

EGRI ALAJOS (1908-2001) Debrecen, Dobsina u. 10. szám alatti lakos január 7-én meghalt. Gyászolják: fia, menyje, unokái és a rokonsága. Itt temették.

ZOLTÁN LAJOSNÉ BENCSIK ANNA (1922-2001) Nyárlőrinci lakos, január 10-én meghalt. Gyászolják: leánya, veje, unokája, és rokonsága. Itt temették.

NYUGODJANAK BÉKÉBEN!

Fájó szívvel mondunk köszönetet a rokonoknak, jó szomszédoknak és mindazoknak, akik
SZOPKA MÁRIA
temetésén résztvettek, és együttérző szeretetükkel
fájdalmunkban osztoztak.

A gyászoló család

Intézményeink fenntartása bizony sok pénzt igényel. Ön is segíthet, ha személyi jövedelemadójának 1%-át a Magyar Katolikus Egyháznak ajánlja fel. A bevalláskor a melléklet szerint kitöltve, borítékba helyezve, tegye a bevallási ívei mellé.

A másik 1%-át, ha még segíteni szeretne, valamelyik egyházi alapítványnak számával és nevével ellátva tegye ugyanabba a borítékba.

Rendelkező nyilatkozat a befizetett adó egy százalékaról

A kedvezményezett technikai száma:

0011

A kedvezményezett neve:

Magyar Katolikus Egyház

Tudnivaló: Ezt a nyilatkozatot tegye egy olyan szabvány méretű borítékba, amely e lap méretét csak annyiban haladja meg, hogy abban a nyilatkozat elhelyezhető legyen.

Fontos: Ahhoz, hogy a rendelkezése teljesíthető legyen, a nyilatkozaton a kedvezményezett adószámát, technikai számát, a borítékon az ön nevét, lakcímét és adóazonosító jelét pontosan tüntesse fel.

Ha a Magyar Katolikus Egyház javára szeretné felajánlani jövedelemadója egy százalékát, nem kell mást tennie, csak vágja ki a fenti szövegrészt és helyezze el egy lezárt borítékban. A borítékon tüntesse fel nevét, lakcímét és adóazonosító számát. Ha önadózó, a lezárt borítékot tegye az adóbevallási csomagba, ha nem, akkor adja le munkáltatójának. A Magyar Katolikus Egyház minden egyes rendelkező nyilatkozatot hálás köszönettel fogad.

A REFORMÁTUS EGYHÁZ KÖZLEMÉNYEI

Isten figyelmeztetett: Nem fogsz te tétlenül maradni!

Az alábbi cikk, melyből egy részletet szeretnék bemutatni, a Reformátusok Lapja 2001. január 7-i számában jelent meg. Három dolog miatt tartottam érdemesnek ezt a cikket e lapban is közzétenni. Egyrészt, mert Nagyapámról, Dr. Dobos Károlyról szól, aki immár rajtam keresztül Békésszentandrásához is kapcsolódik, és imáiban e falu népét is Isten elé szokta vinni. Másrészt mert e cikk bátorításul szolgálhat minden olyan ember számára, aki attól fél, hogy már túl öreg, vagy nem olyan értékes a társadalom számára. Isten egész másképp néz ránk, és az Ő útján járva csodálatos, tartalmas távlatok nyúlhatnak meg mindannyiunk előtt. Harmadszor, szívvel remélem, hogy Nagyapám az idén, 99 évesen ellátogat majd hozzánk, és a családi összejövetelen túl találkozhatnak vele gyülekezeti tagjaink, illetve minden békésszentandrásai érdeklődő. E találkozásra nem tudom még mikor lesz alkalom, de addig is előzetes ismertetőként fogadják szeretettel e cikk részletet. Tisztelettel, szeretettel: Dr. Dobos Ágoston református lelkész.

A Jeruzsálemi Szent Lázár Lovagrend Magyar Nagypriorátusa a közelmúltban tartott ünnepélyes lovagavatást az esztergomi Bazilikában, melynek keretében a lovagrend legmagasabb nemzetközi kitüntetését, az aranyplakettet adományozta a lepramisszióban kifejtett több évtizedes munkásságáért Dobos Károly lelképásztornak.

Dobos Károly, aki Budapesten él családjával, 98 dolgos esztendő tudhat maga mögött, mely évtizedek egy századot ívelnek át, a XX. századi lelképásztori szolgálatnak nehézségeit és áldásait foglalják magukba. Parókus lelkészként, aki 1957-ben templomot épít, külföldi tapasztalatokkal Magyarországon református ifjúságot szervező ifjúsági lelkész volt, s vállalta a lepramisszió magyarországi tevékenységének megszervezését és koordinálását.

- A közelmúltban a Szent László lovagrend legmagasabb kitüntetését, az aranyplakettet kapta a lepramisszióban kifejtett több évtizedes munkásságáért. Hogyan került kapcsolatba, mi a hazai története a Lepramisszió-nak, melynek munkáját már negyedszázada végzi töretlenül?

- 1946-ban az Egyesült Államokban történt a világra szóló nagy esemény: felfedezték az emberiség sokezer esztendő betegségének, a Biblia nyelvén „belpoklosságnak”, a tudomány nyelvén a „lepra” néven ismert gyógyíthatatlan betegségnek a gyógyszerét, a Dapsone pirulát. Az Egyesült Nemzetek Szövetségének világszervezete

elrendelte, hogy minden év január utolsó vasárnapját nyilvánítsák „Lepra Vasárnapnak” és felszólította a nemzetek kormányait, hogy fogjanak össze, s közös erővel kezdjenek hozzá a mintegy 20 millió leprás beteg gyógyításához. Ha csökken a leprások száma,

Dr. Dobos Károly ref. lelkész szűk családi körben

akkor csökken a fertőzés veszélye is, és idővel megállítható a lepra pusztítása. Hozzánk az előző rendszer „vasfüggőnye” miatt ez a nagy örömhír csak 30 év múlva, 1976-ban jutott el, amikor Turrelie, nyugdíjas francia református lelkész, volt afrikai, belgakongói misszionárius, mint turista, meglátogatta az egykori teológus diáktársát, dr. Makkay Miklós református vallásnarrát, s kérte, hogy legyen a

leprások ügyének gazdája Magyarországon, s hogy írjon cikkeket az egyházi lapban, hogy Jézus Krisztus követői eleget tehetnek már a krisztusi parancsnak: „Hirdessétek Isten országának evangéliumát, betegeket gyógyítsatok, poklosokat tisztítsatok!” (Mt. 10,7-8). Tartsák meg a gyülekezetek évente a Leprások Vasárnapját, imádkozzanak munkásokért, mert csak keresztyén orvosok vállalják a leprások közötti munkát. Mivel Turrelie lelkésznek a következő évben sem sikerült a protestáns egyházi vezetőkkel találkoznia a leprások ügyében, kérte volt diáktársát, Makkay Miklóst, hogy ha ő betegeskedése miatt nem tudja is vállalni, akkor segítsen találni valakit a baráti körében, aki felkarolná ezt a szolgálatot, s majd Isten viszi tovább a munkát... Ebben az időben Pesthidegkúton voltam

tartom a Lepra Világnapot, imádkozunk, adakozunk a világ 20 millió leprásúért.

- A pesthidegkúti gyülekezet könyörgése és munkája aztán országos méretűvé szélesedett...

- Az angol lepramisszió 100 éves évfordulóját 1974-ben ünnepelték meg a Szent Pál katedrálisban. Erre engem is meghívtak, de útlevelet 28 év óta, csak az esemény után egy évvel kaptam, s ekkor látogathattam meg a Protestáns Lepramisszió Világközpontját. Ott láttam, hogy a pénzadományokon kívül az angol keresztyén nők által készített, fehér babafonalból kötött hosszú fáslikat küldenek a leprakórházakba. Itt adta Isten a gondolatot, hogy ilyen a mi asszonyaink is tudnak készíteni. Egy ilyen fáslival és egy leprakórházról szóló diakép-sorozattal jöttem haza Angliából. Itthon részletes beadványban tájékoztattam vezető püspökünket a nagy úgról, hogy mi is tehetünk valamit a leprásokért. Mikor nyugdíjaztak, elindultam felekezeti különbség nélkül látogatni a gyülekezeteket, ahova hívtak. Toboroztam fáslikat kötögető nőtestvéreket és adományt gyűjtöttem fonál, illetve lepedők vásárlására. Mivel a 25 évvel ezelőtti kommunista Burmában már akkor száz leprakórház, lepratelep működött, így oda küldtük az adományainkat. Angliából hazajöve tájékoztattam a városmajori római katolikus egyház vezetőit is az úgról. Kértem, hogy ők is indítsák meg a leprásokat segítő szolgálatukat a gyülekezetekben. Ők ezt meg is tették, s zsákszámba vittük a fáslikat, lepedőket a Vöröskereszthez. Azonban, nagy szomorúságunkra, a szállítmányaink, különösen Afrikába nem érkeztek meg, s emiatt a városmajori nőtestvérek abbahagyták a munkát. Mi azonban áttértünk egy jóval költségebb, de biztosabb módszerre, és 1-2 kilós, ajánlott csomagokban küldtük és küldjük mindmáig a küldeményeket többek között Ázsiába, Afrikába valamint Teréz Anya nővéreinek is több helyre.

lelkész, s nagy meglepetés volt számomra a látogatásuk. Nagyon megörültem a híreknek, hogy a lepra gyógyítható, s kérésükre nem merem nemet mondani, bár már betöltöttem a 75. esztendőmet. Arra gondoltam, Isten „fülon fogott”: Nem fogsz te tétlenül maradni, hanem vén korban is gyümölcsöző maradsz - ahogy a zsoltáros mondja. Átvillant rajtam, hogy majd a gyülekezetemben január végén meg-

Jelenleg is van azonban 35 olyan római katolikus gyülekezet, melyek tagjai folyamatosan munkálkodnak, s a Lepramisszió küldi tovább az adományokat mintegy 15 országba. Az általunk támogatott leprakórházakkal és telepekkel állandó leve-

lezésben állunk. Csak oda küldünk csomagot, ahol vámmen-tesen kapják meg, s visszajelzik a csomag megérkezését. 1989 márciusában egyházunk zsinata elfogadta és befogadta missziói munkánk sorába az ökumenikus alapon

működő Magyarországi Lepramissziót, s így az egyetemes egyházunk felügyelete és védelme alatt, de teljes autonómiával folytathatja munkáját. A Lepramisszió egyházunk pogány-missziói munkája is, mert több pogány országba

nem engedik be a misszionáriusokat, de a Lepramissziót beengedik, s így a buddhisták, a mohamedánok a kórházakban megismerhetik Jézust. Több helyen a kórházakban megtért leprások lesznek az első keresztyének...
iff. Kis Boáz.

Református számvetés

Az óév lezárásával, az új év küszöbén Istennek adunk hálát a 2000-ben megkeresztelt gyermekekért, konfirmált ifjakért, és akik házasságukra az Úr áldását kérték gyülekezetünkben. Imádkozunk, hogy következő évüket is Krisztus nyomdokában Isten dicsőségére és az emberek boldogságára élhessék.

Kegyelettel emlékezünk azokra, akik temetésén 2000-ben hangzott az evangélium, Isten vigasztaló üzenete. Nevük mostani felsorolásával arra szeretném bátorítani az olvasókat, hogy a gyá-

szoló hozzátartozókat továbbra is vegyék körül szeretetükkel, hiszen a gyász nemcsak a temetés napjaiban fáj.

Szabó Imréné Komáromi Róza, Köteles Lajosné Révész Rozália, Dorogi Imre, Mészáros Sándorné Kiss Erzsébet, Szenczi Ferenc, Kovács Imréné Gulyás Anna, Kertész Antal, Balla Jánosné Asztalos Anna.

Kívánom, hogy erősödjék meg minden szomorkodó emberben Isten vigasztalása: „Aki hisz a Fiúban - Jézus Krisztusban -, annak örök élete van.” Jn 3:36.

Gyermek istentisztelet

Van már **református gyermek istentisztelet** Békésszentandráson! A szokásos felnőtt istentisztelettel párhuzamosan a gyermekek játékosabb istentiszteletét feleségem, Dobosné Tapolyai Emőke vezeti. A gyermekek és a felnőttek közösen kezdik az istentiszteletet, s később a prédikáció előtti ének alatt a gyermekek külön

terembe vonulnak. Az alkalom végén a gyermekek, felnőttek egyszerre mehetnek haza. Bátorítom a szülőket, nagyszülőket, hogy gyermekeikkel és unokáikkal együtt jöjjenek vasárnap 9-kor az istentiszteletre!

Tisztelettel, szeretettel:

Dr. Dobos Ágoston
ref. lelkész

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Fájó szívvel mondunk köszönetet mindazoknak a rokonoknak, barátoknak, szomszédoknak és a Hunyadi Mátyás Sportegyesület tagjainak, akik szeretett édesapám, apósom, nagypapánk

KISS PÁL

temetésén megjelentek, őt utolsó útjára elkísérték, sírjára koszorút, virágot helyeztek, részvételükkel mély fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

„Tied lett a csend a nyugalom
Mienk a könny és a fájdalom.”

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik

AMBRUS IMRE

temetésén megjelentek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, mély fájdalomunkban osztoztak.

A gyászoló család

7. Milyen a magyar igazság?

A MIÉP elnevezésében a magyar igazság igazságosságot is jelent. Nemcsak kimondjuk az igazságot, de minden erőnkkel azon vagyunk, hogy az igazság érvényesüljön Magyarországon, s a magyar emberek igazságos társadalomban élhessenek. Ragaszkodunk az igazság és igazságosság elvéhez a világpolitikában is: méltányos elbárást követelünk minden magyar számára, miként a trianoni döntés után igazságot követeltek Magyarországnak elődeink. A magyar igazság az elmúlt évezredben sokszor sérült, a Rákosi-Kádár-korban végleg elveszni látszott, s 1989 után sem érvényesülhetett, részben a nagyhatalmak

befolyása miatt, nagyobb részt azonban a magyar politikai elit gyávasága, gyöngesége, illetve a magyar nép egy részének fásultsága és közönye folytán.

8. Mit jelent a magyar élet?

A magyar nép a Kárpát-medencében az évszázadok során kialakította hagyományait, szokásait, intézményeit, kultúráját, életformáját, s ehhez az elnyomás és megszállás idején is szívósan ragaszkodott, megvédte akár élete árán is ezeket. Az osztrákok, törökök, németek és oroszok ellen nemcsak fegyverrel küzdöttünk, hanem a magyar élet hagyományainak erejével is. A magyar életet most a globális - elsősorban amerikai - tömegkultúrával szemben kell védelmeznünk minden lehetséges módon. Nemcsak a

beszéd, a nyelv, a város- és utcakép van halálos veszélyben, hanem a hagyományos magyar életforma, hagyományrendszer és értékrend is. Az amerikai életideálok, a materializmus és a fogyasztói életforma önzése, silánysága és üressége ma még elsősorban a magyar ifjúságra hat, de a követő nemzedékek már szüleiktől „tanulják el” az internetes, multiplexes, bevásárlóközpontos létezési módot.

9. Mit tehet a MIÉP kis parlamenti pártként?

A legnagyobb parlamenti párttá lehet, ha következetesen képviseli elveit és programját, mert ebben a tekintetben nincsen versenytársa. Az összes parlamenti párt közül az egyetlen, mely még nem

vállalt kormányzati szerepet, nem vett részt elvtelen alkukban, nem épített ki klientúrát, nem gazdagodott meg, még saját székházat sem kapott működéséhez, holott a többi pártok sok százmilliárdos támogatást kaptak az adófizetők pénzéből, az egykori MSZMP-vagyon örököse, az MSZP pedig máig nem számolt el törvénytelen vagyonával. A MIÉP mindent a saját erejéből ért el, pontosabban tagjai, hívei, szimpatizánsai erejéből, mely egyre növekszik. A 2002-es parlamenti választások legfontosabb és leghitelesebb erejévé válhat, ha nem tér le a magyar útról, ha képviseli a magyar igazságot és a magyar élet értékeit az elárvult és elgyávult magyar kisemberek nevében.

Bemutatkozik a MIÉP

Új év, új évszázad, új évezred

Beléptünk a XXI. századba, no nem azzal, hogy már megfelelünk az új évszázad által elvárt követelményeknek egyszerűen a naptár szerint eljött az idő.

A Magyar Köztársaság célja, hogy mielőbb tagja legyen az Európai Uniónak és ismételtelen szervezeti is Európához tartozzon.

A belépési követelmények igen nagyok, rengeteg megoldandó feladat vár az országra és településünkre is.

Bizonyára a tisztelt lakosság is érzékeli a felzárkózási törekvéseket községünkben. Az elmúlt évszázad nem kényeztetett el bennünket, a háborúk csak pusztulást hoztak az újjáépítésből pedig rendre kimaradtunk, az állami beruházások elkerülték településünket. Az 1942-ben átadott duzzasztómű az egyedüli kivétel ami alapvető változást hozott a környezetre, kialakította és meghatározta a táj arculatát, lehetővé tette a modern mezőgazdaság kialakulását, az öntözés lehetőségét.

Az életminőség javítását a lakosságnak saját erőből kellett megvalósítania, házak tömege épült, megépült a 60-as években a víziközmű hálózat teljeskörűen, és épült néhány út is, megépült a járda hálózat. A közintézmények már meglévő öreg házakból, régi iskolákból lettek kialakítva, egyedül az új 10 tantermes iskola épült ebben az időszakban, sajnos építésszerűen ez is korszerűtlen.

Az elmúlt 10 év, a rendszerváltás utáni időszak, gyorsította fel azokat a folyamatokat melynek eredményeként állami támogatásokat sikerült különböző programok megvalósításához biztosítani.

Ez a folyamat ma is tart és remélem addig fog tartani amíg a felzárkózási követelményeit nem teljesítjük.

Állami támogatással elértük azt, hogy víztisztító építéssel egészségessé vált az ivóvízünk, megépült az új korszerű III. fokozatú szennyvíztisztító-mű lakossági támogatással már 70%-os a szennyvízcsatorna hálózat kiépítettsége.

Megépült a hulladékátroló, amely az EU-s szabványnak megfelel, megszerveztük a teljeskörű szemétszállítást már egy éve, ezzel eleget tettünk a most életbe lépő hulladékgazdálkodási törvénynek, gond az hogy esős időszakban a sáros utak nem járhatók.

Kiépítettük teljeskörűen a gáz-hálózatot, korszerűsítettük intézményeink fűtésrendszerét, a lakosság is egyre nagyobb mértékben használja a gáz-energiát.

Ezek a beruházások lényegesen csökkentették a környezet terhelését, gondolok itt a víz a levegő és talaj szennyezésére.

Kiépült teljeskörűen a telefon-hálózat, a Kábel TV hálózat most épül, az internet elérési lehetősége mindenki számára ezévből biztosított lesz.

Új Könyvtár épült, korszerűsítésen esett át a Művelődési Ház régi épülete. Az intézmény szilárd burkolatú úton közelíthető meg és autóparkoló is rendelkezésre áll.

Megújult az iskola tornaterme, tornaudvara, kollégiuma. Megújult az orvosi rendelő. Ez évben befejeződik a Gondozóház korszerűsítése.

Különböző tájvédelmi beruházások valósultak meg, megtörtént az illegális szemételep rekultivációja, a Gödény ha-

lom az ország legnagyobb kunhalma tájvédelmi területé alakult. Kerékpárút épült Szarvasig, utak épültek lakossági önerőből a községben.

Ez évben az infrastrukturális szempontból legjobban elmaradt Furugy településünk is bekötő utat kap.

Három éve folyamatosan történik a belvízelvezető árokrendszer karbantartása.

A közellátást, alapellátást teljes egészében a vállalkozói szféra vette át, versenyhelyzetben a lakosság érdekei kerülnek előtérbe.

Ebből a felsorolásszerű visszatekintésből látható, hogy mit sikerült elérni a felzárkózás útján. Van még tennivaló bőven, a Képviselő-testület által elfogadott 2001-es költségvetési koncepció is világosan tartalmazza, hogy a szennyvízcsatorna-hálózat építés befejező üteme és az útépitések kapnak prioritást. A közterületeket, járdákat kell olyan állapotra hozni, hogy a lakók közérzetét pozitívan befolyásolja.

Az elmúlt 10 évben rendkívül sokat változott a civil társadalom, új szervezetek alakultak. Jelenleg a községben 26 társadalmi szervezet, egyesület, klub, alapítvány működik, tagszámban eléri az összlakosság felét.

A civil szervezetek jelentősen hozzájárulnak ahhoz, hogy színesebbé, szervezettebbé tegyék tagjaik mindennapi életét, megfogalmazzák gondolataikat, gondolataikat.

Sokat segít az információ továbbításában a már hat éve

megjelenő „Szentandrás Híradó” helyi újság, a Szarvasi Cervinus Rádió hasonló nevű magazinműsora és most már majd a Kábel TV saját csatornája is. Az alulról jövő kezdeményezések, javaslatok a Képviselő-testületen keresztül épülnek be a megvalósítandó programokba.

A fejlődés az állandó fejlesztés, örökös változás, még ha pozitív is sokak tudatában negatívan jelentkezik, ez a terület ami a legnehezebben változtatható.

Már pedig a tudati változás is szükséges ahhoz, hogy a hön állított európai csatlakozást elérjük.

A tudati változáshoz az európai gondolkodás megértéséhez sok a tennivalónk, sokat tehet ezért az iskola, a gyerekeken keresztül elérhető a felnőtt lakosság, sokat tehet ezért a helyi és országos média.

Törekednünk kell viszont a nemzeti tudat és az egészséges lokálpatriotizmus erősítésére is.

Úgy gondolom, hogy a szentandrás emberek, mint a történelem folyamán eddig is, meg fognak felelni az új kihívásoknak, biztos vagyok benne, hogy partnerek lesznek a feladatok megvalósítása érdekében.

Azt kívánom Szentandrás minden lakójának, hogy az új évezred teremtsen jobb életfeltételeket, azért, hogy az emberi méltósághoz illő jobb minőségű életet élhessünk.

Sinka József
polgármester

Református: 00 66

Ajánlja fel adója 1%-át!

Tájékoztatásul az alábbiakban közöljük a Békésszentandrás működő alapítványok adóigazgatási számát:

Bűnmegelőzési Közalapítvány	18379596-1-04
Kulturális Fejlődésért Közalapítvány	19059473-2-04
Gyermekeink Jövője Alapítvány	19057835-1-04

Kérjük, hogy adójuk 1%-ának felajánlásakor válasszák településünk alapítványait.

A Békésszentandrás Könyvtárban
2001. január 30-án 14 órától
DOMOKOS LÁSZLÓ
országgyűlési képviselő
fogadóórát tart.

Minden érdeklődőt
szeretettel vár!

Hock János

NEMZETI DICSŐSÉGÜNK

Palágyi Lajos: Hunyadi János halála

Diadal és gyász! Az utolsó nagy győzelem, melyet Hunyadi kivívott, a nemzet dicsőségének végét jelentette. Alig terjedt el rónákon és bérceken a nándorfehérvári diadal örömhíre, nyomában száguldott a gyász, hogy aki e diadalt kivívta, elesett. Bár nem adatott neki, hogy végső győzelme tüzeiben, a harci zaj közepette essék el, mégis a nándorfehérvári csata halottja ő, a véres harctéren szívta magába a gyilkos kórt, mely Zimonyban ravatalra vetette. Utolsó nagy tetteivel még egyszer megoltalmazta Magyarországot, még egyszer feltartóztatta Kelet romboló áradatát.

Fenséges a halál, mely a hőst dicsősége tetőfokán, legnagyobb győzelme pillanatában éri utol. Mintha a végezet még magasabb fénybe akarná vonni a pályát, még jelentősebbé akarná tenni a vezér művét, egyszerre tárva fel nemzetének, hogy mit birt és mit veszített fiában. Így érte a magyart egyszerre a fölemelő és lesújtó sors, így egyesült a győzelem örömmámora a nemzeti csapás sirásával.

Amióta a történelem szálai szövődnek s ameddig szövődni fognak, mindig voltak és lesznek nemzetalkotó s nemzetfenntartó hősök. Ha ezek jellemnagyságát és lelki fenségét megbírálni akarjuk, ne azt vizsgáljuk, mennyi hatalmat szereztek, hanem azt, hogy minő célra szereztek. Mert az a fegyver, az az erő, ami egyiknek csak arra szolgál, hogy a maga és családja nagyraugyázását elégítse ki, - a másinak kezében nemzeti erő. Nem a maga számára gyűjti, hanem nemzete oltalmára. Hunyadi is szerzett kincseket, mit Czillei, - de Hunyadi a haza és a hit önvédelmi harcára fordította azokat. Ez a különbség a nemzet hőse és a kapzsi oligarcha közt.

De hova tűntek a vádaskodó oligarchák, valahányszor híre jött, hogy a török támadás végveszedelemmel fenyegeti Ma-

gyarországot? Különösen hova tűntek akkor, midőn a szultán 150.000 főnyi sereggel, kétszáz hajóval, háromszáz ágyúval Nándorfehérvár ellen indult, hogy az ország kapuját bevegye?

A legválságosabb napokban ugyanazok, akik Hunyadit nagyraugyázással vádolták s akik ugyancsak töméntelen várat és kincset birtak, mily nagy lelki nyugalommal háritottak minden gondot Hunyadira. Így Perényi János tárnokmesternek, Pálóczy László országbírónak s még több úrnak nem akadt sürgősebb dolga, mint egy Talafúz nevű cseh kapitánnyal való alkudozás. Czilleinek az országos veszedelem napjaiban egyedüli teendője az volt, hogy László királyt frigyes ellen háborúra bírja. A király pedig, nemhogy hadat vagy pénzt adott volna Hunyadinak, hanem még tőle kért és kapott nyolcezer forintnyi kölcsönt.

A nemzeti veszedelem e válságos napjaiban, midőn sohasem sejtett nagyságú hadsereg jött Magyarországot megsemmisítésére, kitűnt, hogy Hunyadi annyira irigyelt hatalma és gazdagsága mily célra gyűjtett s kitűnt, hogy - a nemzet nagy bánatára - nem elég gyűjtetett abból. Az az elenyésző kis sereg bizony nem állhatta volna a keleti hódító útját.

A Gondviselés csodás kegyelméből ekkor segítő társa akadt Hunyadinak. De nem a magyar oligarchák soraiból. Déli Olaszországból származott az a szent-ferenczrendi barát, ki Hunyadival együtt hivatva volt ez országot megmenteni.

Nem koronásfő parancsa, nem kecsgetető jutalom vonzották őt ez elhagyott, szerencsétlen országba, csupán hite sugallatára eljött e honba Kapisztrán János, hogy társa legyen Hunyadinak az életben és társa a síron túli halhatatlanságban.

Csodálatos pár, aminőkhöz hasonlót hasztalan keresünk a történelmünkben. Látszólag két eltérő világfelfogás képvi-

selői, de egy nagy közös célba egyesülve együttesen vívják ki az örök dicsőséget.

Hunyadi a magyar nemzet férfias erejét jelképezi. A hazát képviseli ő, mely már itt a földön kíván boldogulni. Vele szemben Capistrano annak a hitnek apostola, melynek világa nem e világból való, mely semmit sem kíván ezen a földön.

Hazájáért szállt síkra Hunyadi, hitéért küzdött Capistrano, - de amannak hősiessége a hitet is védelmezte, s emennek apostoli heve a hazát is óvta. Mily szép összhang, csodás tüneménye a történelemnek, két egymáshoz méltó férfinak s két egymást kiegészítő eszmének harmónikus találkozása.

Bár sohase szakadna meg az összhang a nemzeti s az általános emberi eszme közt. Bár adna mindig a végezet nagy férfit a nemzetnek, aki hazáját méltóképp személyesíti s ki, midőn a nemzeti eszmét szolgálja, egyúttal az egyetemes emberi ügy harczosa is legyen. Nincs ellentét az igazi hazafiság s az igazi emberiség közt és e két eszmét egymás ellen lázítani égrekiáltó bűn marad mindörökre.

Az emberi faj egyes nemzetekben jelen meg s minden nemzet, ha önmagát tökéletesíti, ezzel egyúttal az egész emberiséget viszi előre. Boldog az a nemzet, amely nem más népek

megsemmisítésével, nem a gyűlölet fegyverével tör célja felé. Hanem magát az emberi faj zászlóvivőjének tekintve, a maga érdekével együtt az egyetemesség érdekét is győzelemre viszi. Ha minden kebelben együtt lánkol a nemzeti és az általános emberi gondolat s ha egy hős személyében egyesül mind a két erő: akkor ér a nemzet oda, hogy az emberiségnek nemcsak harczosa, hanem vezére legyen.

Hunyadi volt nemzetünk legnagyobb hőse, fokról-fokra emelkedett s tisztult meg minden salaktól, végül a nándorfehérvári diadalban s utána halálában érte el pályája koronáját. Ily nyílegyenesen fölfelé haladó, egyre tisztábban tündöklő pályát az övé kívül nem ismerünk s meg kellett halnia a nándori diadal után, mert legnagyobb munkáját elvégezte és nagyobbat úgy sem tehetett volna.

Ezért oly megnyugtató még halála is.

*Honának vívta ki a diadalt,
Magának a halált,
Amidőn felkelt tündöklő*

napunk,

Az övé éjbe szállt.

*Oh milyen gyász és mégis
milyen üdv!*

*Midőn napunk letűnt,
Az ő diadala ragyogta bé
A mi bús éjjelünk'.*

KÖSZÖNET

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesületének Szarvasi Csoportja köszönetet mond az Eli-Nett Kft-nek, akik édességgel látták el azt a 80 csomagot, amiből 19-et a békészentendrasi arra rászorultak között osztottunk szét. Köszönetet mondunk még Mrena Mihály úrnak, aki az ÁFÉSZ részéről 4.000 Ft-ot juttatott ugyanerre a célra. A jó Isten áldását kérjük további munkájukra!

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület
Szarvasi Csoportja

Ez volt a XX. század

1901. január 19. Megalakult a Magyar Labdarúgók Szövetsége. Az egyre több focicsapattal rendelkező magyar labdarúgás szövetségi mozgalmának élére az FTC állt, és 1900. december 22-én tartott ülésén kezdeményezte az MLSZ megalakulását, amely rövid egy hónap múlva életre kelt.

1901. január 22. Nigh szigetén az Osborne-kastélyban 81 éves korában elhunyt Viktória, Nagy-Britannia királynője. Hatvanhárom évig állt királysága élén. Trónján idősebbik fia, a walesi herceg követte VII. Edward néven.

1901. január 27. Milánóban 87 éves korában meghalt Giuseppe Verdi (szül. 1813.X.10., Le Roncole) olasz zeneszerző. Korának legtöbbet játszott operaszerzője volt. Az operát zenedrámává fejlesztette azzal, hogy az áriákat, duetteket és kordalokat összekapcsolta. Két utolsó operáját az „Othello”-t és a „Falstaff”-ot tartják legkiemelkedőbb alkotásainak.

1902. január 31. Aradon megszületett Jávor Pál a legnépszerűbb magyar filmszínészek egyike. Színpadi és filmes szerepkörét alapvetően meghatározta a kor ízlésének megfelelő karaktere. 1944-ben a németek Sopronkőhidára hurcolták. A háború után Amerikába utazott, alkalmi előadásokon lépett fel magyar lakta területeken. 1957-ben tért haza. 1959. augusztus 14-én hunyt el Budapesten.

1905. január 22. A pétervári „véres vasárnap” megkezdődött az orosz forradalom. Mintegy 200 ezer ember, többnyire nyomorba jutott gyári munkás vonult békésen, szentképekkel, templomi zászlókkal és a cárral szembe a Téli Palota elé. A palotát védő katonák 500 embert lőttek le. Ez felkelésekhez, sztrájkokhoz, lázadásokhoz vezetett az egész országban.

1905. január 26. Megkezdődtek az országgyűlési választások Magyarországon. Január 3-án feloszlott az országgyűlés, az ellenzék pedig a Függetlenségi Párt-tal az élén szervezett kampányba kezdett. Ennek eredményeként a kormánypárt 159 mandátumával szemben az ellenzék 254 mandátumot szerzett a parlamentben. Újhelyzet állt

elő nemcsak Magyarországon, hanem az egész Osztrák-Magyar Monarchiában.

1908. január 1. Megindult a Nyugat című folyóirat, Ignótus és Osvát Ernő szerkesztésében. Célja az volt, hogy bekapcsolja a magyar irodalmat a világ-irodalom fő áramlatába. Legnagyobb érdeme, hogy a tehetségek sokaságát fedezte fel és indította el írói pályáján. Legnagyobb hatása az ún. első nemzedék volt, amely a XX. századi magyar irodalom fő irányát kijelölte. 1929-től Babits és Móricz, 1933-tól Babits volt a főszerkesztője, akinek halálával meg is szűnt a lap. 1941. augusztus 1-jén jelent meg utolsó száma.

1909. január 21. Megjelenik Ady Endre „Az Illés szekerén” c. verseskötete. A költő látványosan lázadt formai és tartalmi szempontból egyaránt. Verseiben legmeghökkenőbb az érzéki vágy, és az élet anyagi részének, a pénzgondoknak költői tárggyá emelése volt. A költemények rövidek, tömörek, sok bennük a szokatlan költői kép-metafora, szimbólum.

1910. január 10. A levegőbe emelkedett az első magyar tervezésű repülőgép a „Libelle”. A gép a Műegyetem műhelyében és a Kölber-féle kocsigyárban készült Dedics Ferenc tervei alapján. Vázát bambusznádból drótozták össze. Adorján János repült vele. A próbarepülés a rákosmezei homokban ért véget. Egy hónappal később Zsélyi Aladár egy teljesen eredeti és sokkal elegánsabb géppel szállt fel. Vele új korszak kezdődött a hazai és nemzetközi repüléstudományban.

Viktória, Nagy-Britannia királynője Nagyapjának, III. György királynak 15 gyermeke született, de a felnőtt kort elérő öt fiú közül többen rangon alul házasodtak, mások gyermektelenek maradtak. Amikor IV. György egyetlen leánya meghalt, Viktória apja, Edward kenti herceg kényszerült arra, hogy azonos rangon kössön házasságot. Előbb halt meg, mint bátyja, IV. Vilmos, így az utóbbi halálával leánya, Viktória kapta az angol és az ír koronát. 1837-ben, 18 évesen került trónra.

1840-ben ment férjhez Albert szász-coburg-gothai herceghez,

aki előnyösen befolyásolta személyiségét. Arra törekedett, hogy elmélyítse a felelősségtudatot a fiatal Viktóriában a királynői és Anglia kormányzási feladataival kapcsolatban. A királynőnek kilenc fia és harmincöt unokája volt.

Uralkodása alatt sikerült visszaállítani a monarchia tekintélyét. Nagy-Britannia olyan világhatalommá terebélyesedett, amely uralma alá vette a földkerekség egynegyedét. A brit birodalom gazdasági hatalmát is sikerült kiterjeszteni. A brit export értéke négy és félszeresére nőtt, a vasútvonalak hossza megtízszereződött. Az 1870-es évekig Európában a szigetország gazda-

ságilag vezető szerepet játszott.

Mindig tiszteletben tartotta az alkotmányos monarchia alapelveit, a parlamentáris kormányzati rendszert, de rajta tartotta kezét a birodalom irányításán. Nem szólt bele a kormányzásba, de egyes miniszterelnökeket jobban, másokat kevésbé támogatta. „Európa nagyanyjának” is nevezték, mert egészen a XX. század elejéig szinte az egész kontinens uralkodói az ő leszármazottai voltak.

Azt a virágzó időszakot, amely az államot jellemezte, az ő nevére nevezik azóta is viktoriánus korszaknak.

Molnárné

Meghívó

Békésszentandrás Baráti Szövetsége szeretettel meghívja Önt és kedves barátait a február 3-án (szombaton) 19 órakor kezdődő Farsangi Báljára.

A Békésszentandrás Művelődési Házban a Lézer-együttes gondoskodik megfelelő hangulatról. A tombola fődíja: kétszemélyes utazás a velencei-karnevárra!

A Bál-szépe egy értékes jutalomban részesül! Kérjük, hogy a belépőjegyéről (vacsora + 1 aperitíf) mindenki időben gondoskodjon.

Felvilágosítás, asztalfoglalás: 66/313-793, bbszmatyas@szarvas.hu, valamint Békésszentandrás Művelődési Házban és a Pergamen Papírboltban.

Találkoztak a „Szentandrások”

- tudósítás a Kárpát-medencei Szentandrások I. Nemzetközi Találkozójáról -

Előző számunkban részletesen tájékoztattunk a község Millenniumi Napjáról és az azt

megrendezték a községek ezt a szép eseményt. A sorban Békés-, Rába-, Hernádszentand-

ausztiai Moson-, a szlovákiai Garam- és Liptó-, az erdélyi Bihar-, Hunyad-, Mező-, Sajó- és Temesszentandrás. A magyarországi települések közül Nemes-, a külföldiek közül pedig Moson-, Garam- és Mezőszentandrás képviselői azonban különböző okok miatt nem tudtak részt venni a találkozón.

Az est Békésszentandrás község, mint házigazda bemutatkozásával kezdődött, amelyet

képzelhettek maguk előtt a többiek, gondolatban mindenki eljuthatott Szlovákiába és Erdélybe egyaránt. A külföldi települések mindegyike kisebb-nagyobb ajándékokkal kedveskedett a házigazdának, amelyet a mi nevünkben Polgármester úr is - segítőivel együtt - különböző kedvességgel viszonzott.

A bemutatkozásokat követően helyi fiatalok egy csinos, kedves csoportja palotást táncolt

Békésszentandrás bemutatkozik

Fotó: Szécsiné

megelőző napok eseményeiről. Lapunk terjedelmének végesége szabott csak határt a további beszámolóknak. Így maradt ki az ünnepségsorozatnak az a része, amelyre a Mil-

rás következett. A 2000. év azonban megszakította bizonyos mértékig az addig kialakult rendet, hiszen ez évben nem a sorban következő magyarországi Szentandrás volt a

Liptószentandrás polgármestere köszönti a találkozóztolmácsa segítségével

Fotó: Szécsiné

A 4.b néptánc műsora

Fotó: Szécsiné

lenniumi Emlékmű avatása után a Művelődési Házban került sor.

A Szentandrás utónevezű települések találkozójának hazai szinten már több éves hagyománya van. Jászszentandrás került sor az első ilyen alkalomra 1996-ban, s azóta, egy év kivételével rendszeresen

színhely, hanem ismét nálunk találkozhattak a nevükben rokon községek. Igazi különlegességet jelentett viszont ez a mostani találkozó, mert erre meghívást kapott a hat hazai településen túl az ország határain kívül eső, de a Kárpát-medencében található további nyolc Szentandrás is. Így az

a helyi diákok igazán színvonalasan adták elő a színpadon. A képekkel gazdagon illusztrált műsorból a jelenlévő vendégek valós képet kaphattak községünkről. Ezután a Polgármester úr röviden köszöntötte a messziről jött hazai és külföldi vendégeket, egyben felkérte utóbbiakat, hogy szóban ők is ismertessék meg településeiket a közönséggel. Javasolta, közös „himnusz-ként” fogadják és énekeljék el a „Szentandrás gyerekek vagyok...” című népdalt. Ezt egyhangú felkiáltással elfogadták. A bemutatkozást pedig ki-ki vérmérsékletének és egyéniségének megfelelően, magyarul, vagy országa nyelvén tette meg. Hála a tolmácsok segítségének, minden jelenlévő külföldi községet el-

mély átéléssel és fiatalos derűvel. Méltán kaptak hatalmas tapsot előadásuk végén.

Az idő gyorsan elszaladt, a vacsora feltárlására jóval nyolc óra után kerülhetett sor. Az ízletesen elkészített étel elfogyasztása után pedig kezdetét vette a kinek-kinek ízlése szerinti tánc, vagy baráti beszélgetés. Akik legjobban bírták a „gyűrődést”, azok a hajnali órákban foglalták el szállásukat.

Másnap, december 1-jén a Vadászházban elfogyasztott közös reggeli után vendégek és vendéglátók autóbuszra szálltak, hogy megismerjék, illetve megismertessék községünket immár nemcsak képekben, hanem a valóságban is. A rövid túra során megtekintették a Gödény-halmot, a személtel-

pet - egyes vendégeink érdeklődését igencsak felkeltette -, valamint a Duzzasztóművet. Vendégeink egyöntetű megáldása volt: községünk és környezete csodálatos adottsá-

csönösen előnyös, minden fél számára kecsegtető lehetőség megvalósítására.

A közös ebédet követően a küldöttségek egymás után vettek búcsút, s indultak. Az el-

Palotás (Kiss Éva, Domján László)

Fotó: Szécsiné

gokkal és szépségekkel rendelkeznek. Egyes települések képviselői kinyilvánították abbéli szándékukat, hogy szívesen megállapodnának az iskolával és a községgel a kölcsönösen előnyös csereidőlekedésekről, táborozásokról. A nemzetközi találkozó további megrendezéséről, a gazdasági, kulturális és egyéb kapcsolatokról is körvonalazódtak a megállapodás alapjai. A végleges együttműködés elemeinek, tartalmának kidolgozása a jövő feladata. Az elkövetkezendő hónapok történései majd megmutatják, az elképzelésekből mi váltható valórá. A szándékok ismerete azonban mindenképpen bizakodásra adhat okot, egy köl-

hangzott búcsúszavak mind-egyike arról tanúskodott, hogy vendégeink elégedetten, óriási élményekkel tarsolyukban tértek haza. Kellemes és eredményes bő egy napot töltöttek Békésszentandrásán.

Itt kell megragadnom az alkalmat, hogy a község lakossága nevében megköszönjem mindazon önzetlen szereplő, felkészítő, segítő személynek a kitartó és kemény munkáját, amelynek egyik eredménye az, hogy vendégeink jó szájízzel, kellemes emlékekkel térhettek haza. Az ünnepségek és a háttér munkálatok magas színvonalra a legkényesebb igényeket is kielégítette. Köszönjük!

Molnár Imre Zoltán

AJÁNLJA FEL ADÓJA 1%-ÁT!

Békésszentandrás Nagycsaládosok Egyesülete

Adószám: 18377415-1-04

Mozgáskorlátozottak Karácsonyi ünnepsége

December 14-én du. 2 órai kezdettel a Mozgáskorlátozottak helyi csoportja megtartotta karácsonyi ünnepségét.

Köszönet a szép ünnepért az Általános Iskola tanulóinak, Kiss Sándorné tanárnőnek, és a csabacsüdi Pávakörnek, továbbá köszönjük az Önkormányzat anyagi támogatását (70 eFt) 390 db csomag tartalma és az ünnepségen való megvendéglés, valamint AFESZ, Háztextília és Mintakártya Kft., békéscsabai gyógyászati segédeszközöket gyártó kft., tagjaink önzetlen támogatását, társadalmi munkájukért, a tombolatárgyakhoz nyújtott anyagi támogatásukért.

Kívánok tagjainknak jó egészséget, boldog új esztendőt!

Békésszentandrás Mozgáskorlátozottak helyi csoport vezetői

Millenniumi számvetés

beszélgetés Hévízi Róberttel, a helyi Millenniumi Emlékbizottság elnökével

A Magyar Millennium országosan és helyben is túljutott már időben a nagyobbik részén. Ez adta az alkalmat arra, hogy beszélgessek Hévízi Róberttel.

- Elnök Úr! Kezdjük is rögtön a lényegnél! Hogyan értékeli a Magyar Millenniumhoz kapcsolódó eddigi helyi rendezvényeket?

- Az 1999-es év végén igen széles kínálatot állítottunk össze, melyből az elmúlt év elején vált véglegessé egy gazdag ünnepségsorozat. Úgy érzem, ezt sikerült magas színvonalon megvalósítani. Csak emlékeztetésképpen: március 4-én a megnyitó ünnepséggel kezdődött az egész, amit a tavaszi kiállítások sora követett, majd a helyi civil szervezetek rendezvényei - a Békéssy János Helytörténeti és Hagyományörző Egyesület, a Mozgáskorlátozottak Egyesületének helyi csoportja, a Vadásztársaság, a Nyugdíjas Egyesület - alkották a megemlékezések sorát. Sikeresek voltak meghirdetett pályázataink is. Az éves program kiemelkedő része mindenképpen a község Millenniumi Emléknapihoz kapcsolódó események sora volt.

- Melyek is voltak ezek egészen pontosan?

- November 28-án a Művelődési Ház udvarán avattuk fel Mladonyczy Béla szobrát és ebben az intézményben ezzel egyidejűleg nyitottuk meg a szentandrási művészek - Fábrián Nóra fotóművész, Klimaj János falfaragó népi iparművész, Lázár Julianna népi iparművész, Lóránt János Munkácsy-díjas, Érdemes-művész festő és Sinka Mátyás Munkácsy-díjas grafikusművész - kiállítását. Ez alkalommal több csodálatos ajándékkal gazdagodott településünk. Szent István fából kifaragott monumentális szobrával, a Mladonyczy Bélát ábrázoló kőszoborral és a község címerének történetét bemutató anyaggal. Itt szeretném megköszönni mindnyájunk nevében Klimaj Jánosnak, Sík Sárának és Sinka Brigittának az önzetlen felajánlásokat. Az események sora másnap, 29-én Békésszentandrás Baráti Szövetségének megalakulásával folytatódott. Ez a

szervezet a jövőben összekötő híd lehet a község lakói és az elszármazottak között. Ezt követően az egész évi rendezvények csúcspontja november 30-án délután a katolikus templomban kezdődött, a Községháza előtt folytatódott és a Körös partján a Millenniumi Emlékmű avatásával zárult. Szinte ehhez a naphoz kapcsolódik az esti - másnapra is áthúzódó - Kárpát-medencei Szentandrássok I. Nemzetközi Találkozója. Azt hiszem, nyugodt lelkiismerettel mondhatom, minden egyes esemény magas színvonalú volt, méltó az alkalomhoz. Örülünk annak, hogy ezeknek jelentős részét megtisztelte jelenlétével Domokos László országgyűlési képviselő, a Békés Megyei Millenniumi Emlékbizottság elnöke és Babák Mihály országgyűlési képviselő is. Ezúton is szeretném megköszönni a helyi Millenniumi Emlékbizottság tagjainak, a közreműködő civil szervezeteknek, magánszemélyeknek, fiataloknak, tanulóknak, pedagógusoknak, hivatali dolgozóknak a sok-sok munkát, a Képviselő-testületnek pedig a támogatást. Személy szerint senkit sem szeretnék kiemelni, mert szerencsére igen sokan vannak, a felsorolás pedig nagyon hosszú lenne.

- A Magyar Millennium köztudomásúlag ez év augusztus 20-ig, Szent István napjáig tart. Milyen további programokat terveznek, illetve hogyan zárul a millenniumi év helyben?

- Az ünnepségek sora folytatódik. A tavasz folyamán újabb kiállításokkal, majd a helyi KI MIT TUD?-dal, a Hősök Napjának - május utolsó vasárnapja - méltó megünneplésével. Sajnálatos, hogy ez utóbbi a köztudatban méltatlan módon háttérbe szorult. A millenniumi évet lezáró ünnepséget augusztus 20-ra tervezzük, mely részleteiben még nem teljesen kidolgozott. Természetesen a végleges programról időben tájékoztatjuk majd a község polgárait. Ezek az idej tervezett események.

- A tájékoztatást az olvasók nevében köszönöm! További munkájához jó egészséget, sok sikert kívánok az ő nevükben is!

Molnár Imre Zoltán

„Nem lehet a közönséget lenézni”

- beszélgetés Andorai Péter
Kossuth- és Jászai Mari-díjas színművésszel -

Andorai Péter

1948. április 25-én született Budapesten. A Színház- és Filmművészeti Főiskolát 1976-ban végezte el és Kecskemétre szerződött, ahol korábban már segédszínész volt. 1978-ban a Népszínház tagja lett, később különböző színházakhoz szerződött szerepekre. Visszafogott, hiteles, életközeli játéktípusára hamar felfigyelt a filmszakma. Több magyar film vezető szerepeit játszotta el. [Vörös rekviem (1976), Utolsó előtti ítélet (1979), Mephisto (1981) stb.] Művészi tevékenységét számtalan fesztiváldíj mellett Jászai Mari-díjjal és Kossuth-díjjal jutalmazzák.

Az elmúlt év végén Békésszentandrásra járt Andorai Péter Kossuth- és Jászai Mari-díjas színművész. Pályájáról, alakításairól és közönségünkről kérdeztem. Szeretettel válaszolt.

- Művész Úr! Szeretettel köszöntöm a Szentandrás Híradó olvasói és a község lakossága nevében. Hogyan és milyen alkalomból került Békésszentandrásra?

- Nagy Lajos budapesti barátom keresztül kerültem ide, akinek illetve a feleségének kishazája Békésszentandrás, itt élnek a rokonai. Ő hívott meg engem három évvel ezelőtt egy disznóvágásra. Életemben ekkor voltam először ilyen eseményen, úgy hogy nagyon nagy kaland volt. Ekkor ismerkedtem össze a rokonsággal,

akkor nagyon jó barátságba keveredtem a feleségemmel és a fiammal együtt. Ez is egy kedves emlék maradt mindhármunknak, így az idén ezt a dolgot megismételtük. Most is hatalmas élmény volt, igazán jó szívvel fogunk visszaemlékezni erre a csodálatos két és fél napra.

- Mi a véleménye községünkről? Milyen benyomásokat szerzett a településről?

- Sajnálom, hogy eddig még csak ilyen téli kiruccanásokra futotta az időnkől. Azonban ahogy körülnéztünk itt a családdal, megállapítottuk, hogy gyönyörű szép ez a vidék még így télvíz idején is. Bár most nagyon nagy szerencsénk volt, mert Isten kegyelméből szinte tavaszi idők voltak. Ami mondjuk talán nem a legmegfelelőbb a disznóvágáshoz, viszont ezúttal is kellemesen és vidáman tölthettük el ezt a hétvégét. Itt azért megemlíteném, hogy ehhez hozzájárult az a körbekalauzolás is, amit vendéglátóink megtettek, amivel bemutatták a környék nevezetességeit. Mindnyájunknak nagyon tetszett a Duzzasztó és környéke, a szabad strand és a csónakház. Egy kicsit bepillantottunk a község utcáiba, láthattuk az iskolát és környékét is. Nekem itt egy kicsit görcsbe rándult a gyomrom, mert ha egy iskolába bemegyek, mindig eszembe jutnak az én iskolai éveim. Meg kell monddam, nem voltam az a ragyogó tanuló. Azért örömmel láttam, hogy egy szép környezetben lévő iskolája van a községnek. A gimnazista fiam különösen tudta értékelni ezt, megsúgta nekem, hogy ide szívesen járna. Sajnos kicsit kevés volt az idő, hogy igazából jobban megismerjük Békésszentandrás. Megbeszéltük persze, hogy lesz folytatása a dolognak, mert nagyon szeretnénk látni minden évszakban a környéket. El tudom képzelni, ha ilyen szép ebben a ragyogó

napsütésben ez a táj, akkor milyen lehet tavasszal, amikor virágoznak a fák, zsong a vidék.

- Mi az, ami különösen megfogta ebben a szentandrás környezeten?

- A csend és a béke, a nyugalom, az emberek kedvessége. Egy kicsit talán az is, hogy én is vidéki származású vagyok. A szüleim Erdélyből jöttek, s mi rengeteget jártunk vissza oda, mindig is vonzódtam a vidékhez. Úgyhogy ha nem lettem volna urbánus azáltal, hogy a szüleim városban telepedtek le, én biztosan szívesen maradtam volna falun. Nem lettem volna az az elköltözős, aki fogja magát, és húszévesen otthagyja a szülőföldjét. Nekem még mindig nagy vágyam, hogy az idősebb napjaimat vidéken töltssem el.

- Akár itt Békésszentandrás is?

- Még akár itt is, mert tényleg nagyon megkapó a vidék és nagyon szeretek víz közelében lenni. Itt aztán van belőle bőven. Irigykedve néztem a vízparti házakat. Gondoltam is magamban, ha a bennük lakók reggel kitekintenek az ablakon és látják ezt a csendes csorgáló Köröst, akkor már biztosan jól indul a napjuk. Valami ilyen vidéken szeretnék majd én is kicsit később letelepedni, de legalábbis egy kis vikendházat mindenképpen.

- Térjünk át egy kicsit más témára. A televízió nézői, a moziba, színházakba járók sok helyen, s viszonylag sűrűn látják. Mi az, amit jelenlegi művészi pályája legnagyobb kihívásának tart?

- Elég mozgalmas volt eddigi művészi pályám. Viszonylag elég korán kezdtem filmeket forgatni. Úgy érzem, zömében a filmekből és a televízióból ismer a közönség. Nagyon szeretem ezt a fajta munkát, úgy is mondanám talán igazából a film az én profilom. A

színházakban soha nem volt akkora sikerem, mint a filmekben, tv-játékokban. Valahogy ez a filmes szakma közelebb áll hozzám. Ennek ellenére akár tagként, vagy vendégként az ország szinte mindegyik nagy vidéki színházában játszottam, főleg az utóbbi tíz évben. Így Pécsen, Szegeden, Veszprémben, Miskolcon, Kecskeméten. Most is éppen a kecskeméti Katona József Színházban próbálok egy darabot.

- Melyik ez a mű?

- Ez Arthur Millernek az Egy ügynök halála című darabja, amelynek bemutatója 2001. február 9-én lesz. Ez az évad végéig havi 8-10 előadásban megy, illetve valószínűleg áthúzódik majd a következő évadra is. Eközben játszom Miskolcon is, Pesten is. Így most három város között ingázom. Még szerencse, hogy szeretek utazgatni. Amikor a kocsival kikerülök a városból, elhagyom Pestet és meglátom a tájat - bármerre is megyek - akkor egy mélységes nyugalom árad szét bennem.

- Azért korábbi beszélgetéseink során említette, hogy van ennek nehézsége is, mikor az ember reggel nem tudja, éppen melyik városban ébred.

- Igen. Sokszor ez tényleg így van. Van Miskolcon is egy garzonlakás, Kecskeméten is, amit a színház bérel számomra. Mindegyik szobában más-hol van az ágy. Így aztán előfordul, hogy reggel próbálok lelépni, és a falba ütközöm. Ezek az úgymond reggeli kis vidámságok.

- Mi az, amit eddigi művészi pályafutása legnagyobb sikereinek tart?

- Nem panaszkodhatom, hiszen tulajdonképpen majdnem minden lehetséges díjat megkaptam, akár a filmezés, akár a színházi alakítások terén. A legnagyobb a Kossuth-díj, amelyet 1994-ben kaptam, aztán a színházi alakításaimért a

Jászai Mari-díj. Filmes alakításaimért a különböző filmszemléken három első díjam van, tv-fesztiválok színtén három fődíjat kaptam. Ezeken kívül különböző külföldi fesztivál díjaim is vannak, amiket a legutóbbi Enyedi Ildikó által rendezett filmemért, a Simon mágus címűért kaptam Olaszországban, Franciaországban. Nantes-ban a női rendezők filmjeinek fesztiválján a legjobb férfi alakítás díját kaptam, ugyanezért

Thessalonikiben is hasonló díjazásban részesültem. Ezek szépen sorakoznak a vitrinemben. Tulajdonképpen nem is vágyom már többre, hiszen majdnem mindent elértem. Az egyik nagy esemény még, ami a szakmához és a filmhez fűződik az 1980-ban, pontosan 20 éve történt, amikor Szabó István Bizalom című filmjét Oscar-díjra jelölték. Akkor én Amerikában tartózkodtam, s meghívtak Los Angelesbe a díjkiosztó gálára. A film sajnos nem kapta meg a díjat, de egy évvel később a Mephisto már igen, s abban is egy fontos szerepet játszottam. Így tulajdonképpen elmondhatom, hogy kis Oscar-díjas vagyok.

- *Melyek azok a filmek, amelyekben nagyobb szerepeket játszott?*

- Az imént már említett két Szabó István film, a Bizalom és a Mephisto, valamint az Édes Emma, drága Böbe, Szomjas Györgynek a Falfúró és a Könnyű testi sértés, Sándor Pálnak a Mélyvíz c. filmje. Aztán a már szintén említett Enyedi Ildikó Simon mágusa, Tímár Péter Csibabája. Ezek mind komoly filmszemle illetve fesztivál-díjas filmek. Az első nagy filmem pedig a Grunwalsky Ferenc Vörös re-
quiemje volt, amelyben a fősze-

repet, Sallai Imrét játszottam. Ezeken kívül persze még számos más filmben is játszottam komoly szerepeket.

- *A filmgyárba szinkronizálni jár-e?*

- Nem nagyon. Hívják ugyan, de annyira sűrű a programom, hogy az már nem igazán fér bele. Így ez a műfaj jószerivel kimaradt az életemből. A tíz ujjamon meg tudom számolni azokat a filmeket, amelyekben szinkronizáltam.

- *Mi a művészi hitvallása?*

- Ezen úgy igazából még nem gondolkodtam, kicsit nagyképpű dolog lenne, ha én most itt bármilyen nagyot mondanék. Azért csinálom ezt, mert egyrészt szeretem csinálni, másrészt pedig megpróbálom minél becsületesebben és odaadóbban szolgálni a közönséget. Tehát a szó igaz értelmében szolgálni, bár ez manapság egy kicsit elcsépelet kifejezés. Viszont én mégis így érzem, hiszen sokszor szinte már a végkimerülésig vállalom munkákat és dolgozom, ott pedig teljesíteni kell. Anélkül nem lehet se színházat, se filmet csinálni, hogy tiszteljem a közönséget. Nem lehet a nézőket lenézni. Én rettentően hálás vagyok minden egyes nézőnek, aki beül és megváltja a jegyet, hogy megnézze a darabot, a filmet és benne engem is. Nagyon-nagyon szeretem és tiszteltem a közönséget, mert akkor fog engem is viszont szeretni. Ez a nagyon eleven néző-színész kapcsolat az ami a munkámat motiválja, és a minőséget is megteremti.

- *Köszönöm, hogy megtisztelte olvasónkat válaszaival! További művészi pályájához jó egészséget, sok sikert kívánok az ő nevükben is!*

Molnár Imre Zoltán

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Rövid hírek

* Megkezdődött a Kálvin utcai Gondozóház korszerűsítése, a 10 millió forintba kerülő beruházás átadása 2001. augusztus 20-án lesz.

* A Máltai Szeretetszolgálat 2 fő békésszentendrési lakosnak 335 ezer Ft támogatást juttatott belvizes házának rendbetételére.

* Folyamatosan történik a településünket elkerülő M44-es gyorsforgalmi út tervezése, a nyomvonal meghatározása. A közép és hosszútávra megvalósuló elképzelés részleteit az érdeklődők a 2001. január 29-én közmeghallgatás keretében megismerhetik.

* A képviselő-testület december 11-én testületi ülésén fogadta el a 2001. évi költségvetési koncepciót, ennek értelmében a helyi adók közül egyedül a lakossági

kommunális adó mértéke változik 5%-kal, 5.800 Ft lett az éves adó mértéke. Az idegenforgalmi adó épület, telek és vendégszakai után, iparüzési adó, gépjármű adó mértéke változatlan. A térítési díjak az infláció mértékével mintegy 10%-kal emelkedtek, a kedvezmények köre, mértéke változatlan maradt.

* A tavalyi belvíz a Széchenyi u. 22. „Munkáskör” épületét teljesen tönkretette. A súlyosan megsérült épületet az építéshatóság életveszélyessé nyilvánította, a tavasz folyamán bontása megtörténik.

A belvíz által megrongálódott önkormányzati épületek szigetelése folytatódik a munkálato-
kat 6 fős közmunkás brigád végzi.

Sinka József
polgármester

Tisztelt Adózók!

Felhívjuk azon személyek szíves figyelmét, aki az önkormányzat illetékességi területén kommunális adó fizetési kötelezettség hatálya alá tartozó ingatlanal rendelkezők és bevallási kötelezettségüknek még nem tettek eleget, szíveskedjenek azt pótolni!

Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzatának 23/1995. (XII.15.) számú rendelete alapján kommunális adót kell fizetni. Azon adózók, akik nem teljesítették bevallási kötelezettségüket, és az ellenőrzés e hiányosságot feltárja, az adót

kötelesek visszamenőlegesen megfizetni. Amennyiben az adó összegű megfizetése az adózónak megélhetési gondot jelentene, részletfizetési kedvezményben részesülhet.

Bevallási nyomtatványért és bővebb felvilágosításért az Adócsoport dolgozóhoz fordulhatnak, telefonon munkaidőben (66/313-344), vagy személyesen, ügyfélfogadási időben a Polgármesteri Hivatal 7. sz. irodájában.

Békésszentandrás
Nagyközség Önkormányzat
Aljegyzője

KIVONAT

Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 2000. december 11-i ülésének jegyzőkönyvéből:

„A szavazás után megállapítja, hogy a Képviselő-testület egyhangúlag elfogadta az alábbi határozatot, mely kihirdetésre került: 162/2000. (XII.11.) sz. Képviselő-testületi határozat: Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete köszönetet mond és nagyrabecsüli mindazon szervezetek, intézmények, bizott-

ságok, egyházak, magánszemélyek kiváló tevékenységét, akik szervezőmunkájukkal, szereplésükkel, anyagi segítségükkel hozzájárultak a november 30-i Millenniumi nap sikeres megrendezéséhez.

Felelős:

Sinka József polgármester
Strassburger Gyöngyi aljegyző

Békésszentandrás, 2000. december 27.

Strassburger Gyöngyi s.k.
aljegyző

Közmeghallgatás

Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete értesíti a lakosságot, hogy **2001. január 29-én (hétfőn) 16 órai kezdettel KÖZMEGHALLGATÁST tart.** Helye: Községháza nagytanácskozó terme

Tárgy:

* A község településrendezési tervének megvitatása

* Az Önkormányzat 2001. évi költségvetése (tervezet)

Tisztelettel várjuk a lakosságot!

Békésszentandrás, 2001. január 09.

Sinka József
polgármester

FALUGAZDÁSZ OLDAL

Az adó és járulékrendszer 2001. évi fontosabb változásai

I. Az adórendszer változása

Az adórendszer változását két legfontosabb adópolitikai cél vezérelte:

- családok támogatása
 - kis- és középvállalkozások működési feltételeinek javítása
- Ezen túlmenően a változtatások között döntően olyan módosítások jelennek meg, amelyek az elmúlt két évben megkezdett adópolitikai lépések folytatását jelentik:
- egyszerűsítést jelentenek,
 - segítik a jogalkalmazást,
 - biztosítják a jogharmonizációt,
 - és javítják az adóbeszedés hatékonyságát.

A módosítások nem jelentős számúak, mivel az elkövetkezendő két évben az adórendszer kiszámíthatóságára és stabilitására helyeződik a hangsúly.

1. A családok támogatása

A 2001. évre vonatkozó módosítások közül legnagyobb hatású változtatás a személyi jövedelemadóban a családi kedvezmények rendszerének továbbfejlesztése.

A 2001. évi családi kedvezmény emelés és adótábla mellett az adó alól mentesített éves jövedelem 1 gyermek esetén 400.000 Ft/fő/év, 2 gyermek esetén 642.857 Ft/fő/év, 3 gyermek esetén 1.350.000 Ft/fő/év, amely az előző évi mértékhez képest 21,2% és 105,4% növekedést jelent.

A családi kedvezmény összege a fogyatékos eltartottak esetében ugyanolyan összegű, mint a gyermekek esetében.

A családi kedvezmény a megszületett gyermekkel azonos mértékben kiterjed a fogantatást követő 91. naptól kezdődően a magzatra is.

Az adókulesok nem, csak az adósávok változnak, az alsó sávhatár 20%-kal, a felső pedig 5%-kal emelkedik.

A 2001. évre elfogadott adótábla:

0-480.000 Ft között 20%
480.001 és 1.000.050 Ft között 30%

1.000.050 Ft fölött 40%

Az adójóváírás rendszere nem változik. Az adójóváírás a bérjövedelem 10%-a, de legfeljebb havi 3.000 (évi 36.000) forint és 1.250.000 Ft feletti jövedelem esetén nem jár; az 1.000.050 Ft és 1.250.000 Ft közötti jövedelemnél fokozatosan csökkenő összegben szűnik meg.

A törvénymódosítás tartalmazza a 2002. évi adótáblát is, amely a következő:

0-600.000 Ft között 20%
600.001 és 1.200.000 Ft között 30%

1.200.000 Ft fölött 40%

2. A kis- és középvállalkozások, ill. az egyéni vállalkozók működési feltételeinek javítása

A módosítások közül a legfontosabb, hogy a kis- és középvállalkozások, valamint 50 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztató egyéni vállalkozók - legfeljebb 10 millió forintig - beruházáshoz kapcsolódó kedvezményt vehetnek igénybe.

A kis- és középvállalkozások fejlesztési forrásaik bővítése érdekében adókedvezményt érvényesíthetnek a 2001. január 1-jétől megkötött hitelszerződés alapján igénybe vett beruházási hitelre fizetett kamat után. Az adókedvezmény a fizetett kamat 40%-a, legfeljebb azonban évi 5 millió Ft lehet.

100 ezer forinttól 200 ezer forintig emelkedik a tárgyi

eszközök értéke, amelyeknél a számviteli tv. szerint meghatározott terv szerinti értékcsökkenést lehet érvényesíteni. Az egyéni vállalkozók számára is lehetővé válik, hogy a legfeljebb 20 ezer Ft értékű tárgyi eszközt két adóév alatt a saját döntésüknek megfelelő részletben számolják el a költségek között.

Módosul a tárgyi eszközök egyösszegű értékcsökkenési leírási lehetőségének értékhátára, amely a jelenlegi 30 ezer forintról 2001-től 50 ezer forintra emelkedik a társas- és egyéni vállalkozóknál egyaránt.

A tételes költségelszámolást alkalmazó mezőgazdasági kistermelő a 250 ezer forintot meghaladó, de 1,5 millió forintos bevételi határ mellett adhat jelenleg egyszerűsített bevallási nyilatkozatot. Ez az értékhátár 2 millió forintra emelkedik, de nem változik az a szabály, hogy a bevétel 20%-a erejéig számlát kell gyűjteni.

Az általános forgalmi adóban lehetőség nyílik arra, hogy azon adózók, akiknek éves bevétele a 8 millió forintot nem éri el, a tárgyévvel megelőző év utolsó adómegállapítási időszakáról benyújtott bevallásukkal egyidejűleg nyilatkozzanak arról, hogy az éves bevallás helyett a tárgyévben negyedéves bevallási rendszert választanak.

II. Változtatások a társadalombiztosításban

A változtatások célja az élőmunka-terhek csökkentése, a foglalkoztatottság, a versenyképesség növelése. A módosítások elfogadásánál lényeges szempont volt az is, hogy a közteherviselés arányos legyen.

A módosítás által 2001-ben és 2002-ben 2-2% ponttal csökkennek a munkaadói TB-járulékok. Így a jelenlegi 33%-os járulékteher 2001-ben 31%-ra, 2002-ben 29%-ra csökken.

A tételes egészségügyi hozzájárulás összege - az infláció mértékével - 3.900 Ft-ról 4.200 Ft-ra, 2002. január 1-jétől 4.500 Ft-ra emelkedik.

2001-től megszűnik a 3%-os egyéni egészségbiztosítási járulékfizetés felső határa. A táppénzjogosultságnál nem lesz a táppénz felső határa korlátozás. Az egyéni nyugdíjjárulék fizetésénél megmarad a felső határ.

A minimálbér emeléssel összefüggésben az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárba a tag javára befizetett tagdíj járulékfizetés alóli mentességének felső határa a mindenkori minimálbérré változik. Ahol a járulékfizetési kötelezettség a minimálbérhez kötődik - egyéni és társas vállalkozók - nem változik a járulékalap. Ennek oka, hogy az új minimálbér alapján ellátási jogosultságuk is emelkedik. Emellett a kifizetett járulék összeget költségként számolhatják el.

Megváltozik a visszalépési határidő a vegyes finanszírozású nyugdíjrendszert, önkéntesen választók részére. Jelenleg ez a határidő 2000. december 31., ami 2002. december 31-ig meghosszabbodik.

A GYED felső határa 2001-ben a 40.000 Forintos minimálbér kétszerese, 2002-ben pedig az infláció figyelembevételével növekszik.

(Forrás: A PM Adónemek főosztályának helyettes vezetőjének tájékoztatója alapján)

LEGYEN AZ ELŐFIZETŐNK!

„Emlékek nélkül népeknek híre csak árnyék”
Vörösmarty Mihály

Üdvözlét Nagycenkről!

Köszöntjük az új évezredet a Kossuth által „legnagyobb magyar”-nak nevezett Széchenyi István lakhelyének bemutatásával!

A Soprontól 12 km-re fekvő település bővelkedik látnivalókban. Ismerkedjünk meg először a kastéllyal! A kapun belépve feltárul a főépület szépen tagolt homlokzata és az elmúlt években újjászíjelt barokk franciakert, amely geometrikus formáival, nyírt növényzetével, szökőkútjával a XVIII. század második felét idézi. A kastélyt az 1700-as évek közepén Széchenyi Antal generális - Széchenyi István nagyapja - kezdte építeni az Ikva lapályos árterének kisebb hordalékkúpján. Halála után fia, a nagy műveltségű főúr, a Nemzeti Múzeum megalapítója, Széchenyi Ferenc bővítette az emeleti résszel az épületet. 1820-ban vette át az uradalmat Széchenyi István, aki modernizálta és klasszicista stílusban alakította át a kastélyt. Hazánkban először itt létesítettek gázvilágítást, továbbá fürdőszobák és vízöblítékes WC-k szolgálták a vendégek kényelmét. 1840. augusztus 20-án Deák Ferenc vezetésével országgyűlési küldöttség érkezett Cenkre, hogy az átalakított épületben köszöntse a ház urát névnapja alkalmából. A család 1945-ig lakta a kastélyt. Sajnos a II. világháború során súlyos károkat szenvedett az épület, berendezése nagyrészt elpusztult. A felújítási munkálatok a 60-as években kezdődtek meg, s mára a régi szép fényében tündököl a kastély. A toszkán oszlopos erkély fölött egy putós fríz húzódik, legfelül a család címere díszíti a főbejáratot. A földszinti termek az őseket és Széchenyi István életútját tárják a látogatók elé. Megtekinthetjük dolgozószobájának bútorait, a kastély gyönyörű kályháját, csillárjait, festményeit. Az ablakok alatti vitrinek a

„legnagyobb magyar” irodalmi munkásságát idézik fel a korabeli kiadványokkal. Az emeletre kétkarú barokk lépcső vezet. A tágas termekben Széchenyi életművével ismerkedhetünk meg. Láthatjuk azt az ezüst vakolókanalat, melyet a Lánchíd alapkövetételénél

A kastély főhomlokzata

Fotó: B.M.

használtak. A közlekedés, a folyamszabályozás, a malomipar, a lótenyésztés, az Akadémia megalapítása, politikai tevékenysége, irodalmi munkássága mind-mind azt sugallja, hogy Kossuthnak igaza volt. Valóban a legnagyobb magyar életműve áll előttünk. A kiállítás szellemi értékét fokozzák a Széchenyi-idézetek, melyeket kinagyítva fali táblákon olvashatunk. Az embernek az az érzése, hogy ezek a sorok a mának íródtak, annyira találóak. A múzeuma pénztáránál értékes kiadványokat vásárolhatunk a látottakkal kapcsolatban.

A főépülethez csatlakozó jobb oldali szárny a Vörös kastély, melyben szálloda, étterem és hangulatos presszó várja a vendégeket.

A kastélypark minden évszakban ámulatba ejti a látogatókat. Az épületet övező kerti sétányon haladva évszázados

faóriásokat, egzotikus növényritkaságokat csodálhatunk meg. Számomra mégis a híres hársfasor a legkedvesebb valamennyi közül. Ezt Széchenyi István nagyanyja, Barkóczy Zsuzsanna ültette 1752-ben. A kastélykert bejáratával szemben kezdődik a 24 m széles

kettős allé, melyet 645 db kislevelű hárs alkot s a fák 7 m-es tőtávolságban állnak egymástól. A fasor végén látható Széchenyi István fiának, Bélának és feleségének Erdődy Hannának a piros svéd gránitból faragott síremléke. A szarkofág mellett álló kaukázusi fenyőket a férj hozta ázsiai útjáról. „Imodánk már-már ingadozó állapotban van, ezért mielőtt késő volna, emeljünk egy isteni templomot Nagy Cenken, és pedig első királyunk, Szent István tiszteletére.” - írja egyik levelében Széchenyi (imoda = az imádkozás helye régiesen). A romantikus neoromán stílusú, háromhajós templom Ybl Miklós nagyszerű alkotása. A bélietes kapu fölött a Széchenyi címer és a család jelmondata áll. „Si Deus pro nobis, quis contra nos?” (Ha Isten velünk, ki ellenünk?) A templom előtti téren látható Széchenyi István szobra.

Talapzatán a „Magyarország nem volt, hanem lesz” jól ismert mondattal. 1897-ben avatták fel Stróbl Alajos szobrászművész alkotását. Az ünnepségen részt vett Széchenyi Béla is, s leánya, Alice mondott köszöntő beszédet.

Megható élmény a családi mauzóleum megtekintése. A temetőben áll a XVIII. századi barokk építmény. Kápolnájának orgonáján még Liszt Ferenc is játszott. Az oltár mellett nyílik a kriptá ajtaja. A lépcsősor fölött olvashatjuk a Széchenyiek üzenetét: „Voltunk mint ti, lesztek mint mi: por és hamu.” A sírkamra első felében nyugszik gróf Széchenyi István, aki 1860-ban hunyt el - máig tisztázatlan körülmények közt - a döblingi gyógyintézetben. Koporsóját a soproni állomásról gyalogmenetben, vállon vitték a barátai és tisztelői 12 km-en keresztül Cenkig. A temetésén 6000 ember vett részt.

Széchenyi életművét idézi a nevét viselő múzeumvasút. A mozdonyok szépen felújítva sorakoznak a Kastélykert állomás mellett. A működő gőzös Fertőbozsig szállítja a kirándulókat. Nekem a kerekek azt zakatolták, hogy „nagy magyar, nagy magyar” mikor az elmúlt nyáron a Kerékpáros Baráti Körrel jártam ezen a vidéken. Számomra Cenk a méltóság, a nemesség, az elegancia és a szellemi nagyság színhelye. A borongós téli napokon az évezredet nyitó kívánságok mellé csupán egyet szeretnék még mondani: Jó sétát a fasorban, hársvirágzás idején azzal, aki közel áll a szívünkhöz!

A 210 éve született Széchenyi István soraival búcsúzom: „A magyarnak, hogy valami legyen Európában, egyedül magyarnak kell lennie; ez dicső és nemes öröksége.”

Üdvözléssel:

Bódi Mária

Egyesületi híradó - Millenniumi köszönet

Tisztelettel és szeretettel köszöntöm a kedves újságolvasót, s az évezred váltás kapcsán kívánok jó erőt, egészséget, sok örömet a XXI. században.

A Nyugdíjasok Szociális és Kulturális Egyesületének elnöksége és vezetősége tisztelettel mond köszönetet azoknak, akik bármilyen támogatással hozzájárultak az elmúlt év kulturális tervének megvalósításához. 2000. december 31-e megfelezte Millenniumi programjainkat, mert tovább folytatódik augusztus 20-ig új programokkal.

A legszebb dolog valamit megköszönni és akkor még inkább az, ha ez önzetlen támogatás, segítség volt sok ember öröme. Örömmel teszem, hogy megköszönjem a segítséget, hiszen egy jó célért, a kultúra támogatásának megköszönésért teszem.

Elsősorban szeretnék köszönetet mondani a Soros Alapítvány Kuratóriumának, mert a pályázaton nyert pénz segítette elindítani a programot. A 2000. februári Híradóban hoztam nyilvánosságra, hogy 100.000 Ft-ot nyertünk a Soros Alapítványtól „Civil kultúra program” témában, ami teljes egészében a millenniumi kulturális tervünket segítette megvalósítani (minden megvalósult), s így megindulhatott a „Szín-Játszó-Ház”, amely egész évben működött. „Szín-Játszó” és „Játszó-Ház”-ból állt. Az utóbbi munkáknak céljai voltak (Húsvét, Gyermeknap, András-nap), amit a november 18-i kiállítás bizonyított. Az előző pedig Illyés Gyula: Tüvé-tevők komédiája volt, amit a Millennium tiszteletére tanultunk és november 11-én a Művelődési Házban bemutattunk. A kapott taps önmagáért beszélt: igyekeztünk, hogy szöveghű legyen, hiszen nem mi írtuk, hanem Illyés Gyula. November végén megnéztük a videót, értékeltük, megbeszéltük a hibákat és legnagyobb örömmre úgy döntött a „társulat”,

hogy együtt maradunk, lehet új színdarabot keresni. A „Hagyományörző Kórus” is kapott egy szép fellépő ruhát (eddig csak sajátunk volt), de szükségünk lenne még egy ruhára, s egyforma cipőre, hiszen sok fellépésünk van.

Mivel a 100.000 Ft-tal nem láttam biztosítottak az éves

terv megvalósítását, így pályáztam a „Művelődési és Szabadalmi Művelődési Alapítványhoz” a hiányzó programokra, s legnagyobb örömünkre 50.000 Ft-ot nyertünk. Ebből egy gyógyfürdő belépőjét és a kirándulások belépőit fizettük: Veszprém - a Királyné város, Zirc - Apát-ság, Jászberény - Lehet kürtje, Mezőkövesd - Matyó föld kincseinek megismerése; mindkét Alapítványnak elszámoltam és beszámoltam decemberben, s megköszöntem a támogatást. Még mindig hiányzott pénz, mert a „Zenés Irodalmi Kávéház”-hoz (Dsida Jenő, Heltai Jenő...) nem volt music center. Ezt az Önkormányzathoz benyújtott pályázatunkat elfogadva biztosította a képviselő-testület, s a kajakosok évvégi záró rendezvényén avattuk fel, tehát nem öncélú, hanem „közkinés” a music center. Ezen kívül még az Idősek Világnapjának megünnepléséhez, az András-napi nagy rendezvényünkhöz, és a karácsonyi ünnepséghez is kaptunk segítséget, támogatást, amit

tisztelettel megköszönünk és kérjük további támogatásukat is.

Az alábbi segítségeket tisztelettel köszönjük és kérjük további támogatásukat is: Sinka József polgármester úrnak az egész éves támogatását, Hévízi Róbert képviselő úrnak, a Millenniumi Emlékbizottság elnö-

Egyben köszönetet mondunk tagjainknak és hozzátartozóiknak, hogy (3.616 óra) társadalmi munkával, adománnyal és az Egyesület életében való aktív részvétellel segítették programunk megvalósítását. A társadalmi munka megoszlása a következő: „Szín-Játszó-Ház”: 1220 óra; Hagyományörző Kórus 740 óra; vezetőségi tagok, önkéntes segítők: 1656 óra.

Mivel a Millennium augusztus 20-ig tart, így új programokat tervezünk: felfaragó délután Klimaj János népművésszel; egész évben csodáltuk az ünnepi asztalunk szalmából font díszait (készítette Szabó Edit) a koronaékszereket, s ez adta az ötletet egy „Játszó-Ház” sorozatra szalmafonásból Szabó Edittel.

„Hagyományörző” program keretében ismerkedjenek meg tagjaink (akik még nem ismerik) a szönyegszövéssel. Évente 3-4 alkalommal fellép a Kórus Budapesten az Orczy-kert (Józsefvárosi Kulturális Központ) szervezésében (első február 25.) „Zenés Irodalmi Kávéház” (sorozat), újra bemutatjuk: Illyés Gyula: Tüvé-tevők komédiáját és augusztus 20-ra új színdarabot mutatunk be.

Elégge elöregedett a tagságunk, így szeretném nyilvánosságra hozni, hogy szeretettel és tisztelettel hívunk és várunk sorainkba minden kultúrát és közösséget szerető embert (lehet nyugdíjas, de lehet pártoló tag is).

Demesák Andrásné
elnök

kének programjaink erkölcsi és anyagi támogatását. Oláh Géza úr a Zalka Szövetkezet elnöke és mint magánember is, és mint tag is. Aszódi Zolt képviselő úr erkölcsi és anyagi támogatását. Czuczai Ernő a Háztextília és Mintakártya Kft. elnöke, Melis Györgyné MELIS ABC, ÁFÉSZ, Foltán Jánosné 100 Ft-os Bt., Tóth Lajosné, Lázár Mihályné.

Kérjük, akik egyetértenek egyesületünk céljával, programjaival - mivel a kultúrára jut a legkevesebb - azok támogassák egyesületünket **adójuk 1%-ával**, amit előre köszönünk: **ADÓSZÁMUNK:** 18370339-1-04

Hirdetési áraink 2001. január 1-jétől

1/1 oldal 14.000 Ft + ÁFA = 17.500 Ft

1/2 oldal 7.000 Ft + ÁFA = 8.750 Ft

1/4 oldal 3.500 Ft + ÁFA = 4.375 Ft

1/8 oldal 1.750 Ft + ÁFA = 2.188 Ft

1/16 oldal 880 Ft + ÁFA = 1.100 Ft

Köszönetnyilvánítás 880 Ft + ÁFA = 1.100 Ft

Apróhirdetés 240 Ft + ÁFA = 300 Ft

Iparosok miséje

Nagyon régi hagyomány már, hogy Karácsony másnapján az iparosok misét szolgáltatnak az élő és az elhunyt iparosok emlékére. Így volt ez az idén is, melyen a jegyzőkönyv tanúsága szerint 23 fő jelent meg. Az is hagyomány, hogy a szentmise után összegyűlnek a rajta résztvevők

relő, borbély, stb. működött, akik magukat iparosnak tartották függetlenül a tevékenységi formától. A XX. század utolsó iparos miséjén a résztvevők elhatározták, hogy tovább folytatják ezt a hagyományt és mindenkit a sorakba várnak, akik szükségét érzik an-

egy megbeszélésre, ahol elosztják a költségeket s mindezt jegyzőkönyvbe rögzítik. Hála Istennek ezek a dokumentumok 1933-tól folyamatosan megvannak és a benne leírtak tanúsága szerint az idei szentmise szolgáltatás már a 118. volt. E szám tanúsága szerint valószínűleg ez a legrégebben működő hagyomány községünkben. Az iparosok manapság a vállalkozókat jelentik, akik különböző területeken tevékenykednek, még régebben általában egy-egy mesterséghez kapcsolódtak. Községünkben is sok kovács, asztalos, bogár, kőműves, cipész, szabó, villanyszerelő,

nak, hogy Isten segítségét kérjék további munkájukhoz. Megemlékeztek azokról az utóbbi tíz évben elhunyt iparos társakról, akik valamikor az iparosok közé tartoztak. A lista persze korántsem teljes, ezért az érintettek hozzátartozóitól ezúton is elnézést kérünk. Közös fénykép is készült erről az eseményről, melyet ezúton közlése szünk.

Az új évszázadban minden kedves iparosnak, vállalkozónak és családjának jó egészséget kívánunk, Isten áldását kérve munkájukhoz az iparos mise szervezői.

Fabó István

Elhalálozottak névsora 1999. január 1-jétől 2000. december 25-ig

Vereb István - borbély
Fabó János - kőműves
Mészáros András - borbély
Dávid Imre - kovács
Ábel Zakar - zenész
Sinka Péter - bogár
Marton János - vill. szer.
Mégyer István - kőműves
Székra András - kőműves
Bencsik Pál - ács, kőműves
Moldován Mihály - ács, kőműves
Mácsár András - borbély
Ászódi György - bogár
Farkas Imre - műszerész
Osgyán Lajos - szabó

Tóth István - asztalos
Sztó György - borbély
Hegedűs Ferenc - asztalos
Kiss István - vízvez. szer.
Fazekas Ferenc - kőműves
Tóvári Pál - lakatos
Csik János - hentes
Bencsik Vince - tel.szer.
Vereb Mihály - kőműves
Erdei Károly - hentes
Gyömrei Gáspár - asztalos
Tóth Imre - asztalos
Bende István - pék
Szalai Béla - esztorgályos
Hali István - kovács
Tolnai Ferenc - bádógos
Nándori István - cipész

Sinka István - kéményseprő
Gyulai Imre - ács
Ászódi János - asztalos
Suda Pál - kőműves
Gyulai László - lakatos
Halász Imre - esztorgályos
Hali János - szilgyártó
Rusz Mihály - kőműves
Körmendi István - kéményseprő
Sinka Pál - kovács
Csik János - kőműves
Mrena Ferenc - asztalos
Bencsik Sándor - villanyszerelő

„Mert a mértékletesség és a lélek békessége az éték legjobb fűszere”

ARANYKINCSTÁR

EZREDES ÚR: Nevében méltó az új évezredhez, régi erdélyi étel, az udvarházak kedvelt fogása volt. Hozzávalók: oldalas, hagyma, füstölt szalonna, tarhonya, burgonya, káposzta, sárgarépa, gomba, paprika, paradicsom, tejföl, só, bors, babérlevél, őrölt kömény, piros paprika, borókabogyó. A szalonnát felaprózzuk, kiolvasztjuk. A zsírba babérlevelet teszünk, a két bordánként felvágott oldalast besózzuk, borsozzuk és megfuttatjuk benne, majd kivesszük. Személyenként egy evőkanál tarhonyát számítva megpirítjuk, elkeverjük a felaprózott vörshagymával, bele a húst, egészben a nagy burgonyákat, egy fél káposztát, egy jó szál sárgarépát, paprikát, paradicsomot és a gombát is egészben, a borókabogyóval. Úgy felöntjük, hogy a víz ellepje és lassú tűzön puhára főzzük. A jénába először a felszeletelt káposztát terítjük, rá a feldarabolt burgonyát, a húst kicsontozzuk és félbe vágjuk, közé rakjuk a gombát, a tarhonyát. A tejfölt a lével hígítjuk, hozzáadjuk a piros paprikát, elkeverjük és a tálba öntjük. 5 percig forró sütőben, átszotyogatjuk, őrölt köménnyel szórjuk meg tálalás előtt. Finom, ízletes, laktató étel, pulykaszárnnyal is remek, de az eredetit oldalassal készítik.

ZÖLDSÉGSALÁTA vitaminos öntettel. Egész évben kellemes csemege lehet, különösen télen ajánlott. Még a vonalainkra is

jobban vigyázhatunk, ha beiktatjuk hosszú távon az étrendünkbe. Párolt vegyes zöldség az alap feldarabolva: répa, petrezselyem, zeller, brokkoli, karalábé, zöldborsó, káposztaszemelék, karfiol. Erre jön a dresszing, ízlés szerint savanyítva. 1-2 dl borecet, 1 dl olaj, 5 dkg mustár, só, bors, curry, citromlé, 10 dkg reszelt répa, 1 db főtt tojás, 1 db zöldpaprika, 1 db paradicsom. Mixerrel felverjük és a lehűtött zöldségre öntjük, 1-2 órai állás után fogyasztható.

A RÓZSALEPÉNY nevében már a nyarat idézi. Hozzávalók: 30 dkg liszt, 1 dkg sütőpor, 7 dkg vaj, 1 csipet só, 10 dkg porcukor, 1 csomag vaníliás cukor, fél citrom leve, 1 tojás sárgája, 1 dl tejföl. Töltelékhez dió, lekvár. Összeállítjuk a tésztát, hűvös helyen pihentetjük, míg a diót megpucoljuk. Megdarálunk 15 dkg diót, lekvárral összekeverjük, ha kell egy kis cukrot teszünk hozzá. Két részre osztjuk a tésztát, közepes tepsibe simítjuk az egyik felét, majd rákenjük a töltelékkel és beborítjuk a másik lappal. Megszurkáljuk, megkenjük a felvert tojásfehérjével és vágott dióval megszórjuk, melyet előbb porcukorban megforgatunk. Szép rózsás színűre sütjük 200-on kezdve kb. 20 perc alatt.

Továbbra is várom a kedves Olvasók receptjeit, melyeket előre is köszönök. Kellemes csemegézést kívánok!

Bódi Mária

KÉK HÍREK

* A Szarvasi Rendőrkapitányság nyomozást folytat ismert Békésszentendrén lakó férfi személy ellen, aki 2001. január 1-jére virradóan az Önkormányzathoz tartozó Fő út 22. szám alatti épület ablakát kitörte és ezzel 5-8.000 Ft kárt okozott.

*Eljárást folytatunk ismeretlen tettes ellen, aki Békésszentendrén, Prohászka u. 33. sz. alatti ház ud-

varáról eltulajdonított egy Csepel típusú női kerékpárt.

* Eljárást folytatunk ismeretlen tettes ellen, aki Békésszentendrén autóbusz állomáson lezárt állapotban lévő MTB-t eltulajdonított.

* Eljárást folytatunk ismeretlen tettes ellen, aki Békésszentendrén, Prohászka u. 20. sz. alatti ház elől eltulajdonította az ott lezárt állapotban tárolt MTB kerékpárt.

Közlekedési kedvezmények

A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményei

- személygépkocsi szerzési támogatás,
- személygépkocsi átalakítási támogatás,
- közlekedési támogatás,

iránti kérelmet a feltételek (jogosultság) fennállása esetén a Polgármesteri Hivatal Szociális Irodájában 2001. április 30-ig lehet benyújtani.

A kérelemhez mellékelni kell a jövedelemigazolások (nyugdíjszelvény, kereseti igazolás), érvényes vezetői engedély, szállítást végző személy érvényes vezetői engedélye, munka-tanulói viszony igazolása.

Szentendrési Híradó ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

Kiadja:

Békésszentendrén Nagyközség Önkormányzata

Felelős kiadó: Sinka József

Szerkesztő: Szerkesztő Bizottság

Tagjai: Horváth Sándor, Benedek Erika, Fabó István, Sinka Csaba

Felelős szerkesztő: Molnár Imre Zoltán

Készült: SZARVASPRESS Bt. Telefon/fax: (66) 313-144/19

NYTSZ: 372/2/1995

Békéssy János Helytörténeti és Hagyományőrző Egyesület

Kiállítás régi mesterségekről

A Békéssy János Helytörténeti és Hagyományőrző Egyesület 2001. májusában kiállítást kíván rendezni „Régi mesterségek eszközei” címmel. Kérjük azokat, akik ilyen jellegű tárgyakal, eszközökkel rendelke-

nek és azokat szívesen a rendelkezésükre bocsátanák kiállításidőtartamára, jelezzék a Pergamen Papírboltban. Szívesen fogadunk képi és írásos dokumentumokat, mesterleveleket, tanóneszerződéseket, stb. is.

Hősök könyve

Tisztelt Lakosság!

Ismét szeretnénk segítséget kérni e könyv elkészítéséhez.

E díszkiadvány településünk I. és II. világháborús hőseinek és áldozatainak állít emléket. Ahhoz, hogy ez méltóképpen és pontosan létrejöjjön, kérjük az Önök segítségét. Az egyesület

nevében megkeressük Önöket és információikkal, értékes adataikkal hozzájárulhatnak településünk hősi halottainak méltó emlékéllátáshoz. Segítségüket előre is köszönjük.

Békéssy János Helytörténeti és Hagyományőrző Egyesület

Millenniumi Emlékbizottság

Ki mit tud?

Békésszentandrási Nagyközség Képviselő-testülete Millenniumi Emlékbizottsága 2001-ben ismét KI MIT TUD?-ot rendez. A nemes vetélkedés lebonyolítására április hónapban kerül sor. Benevezni bármilyen jellegű egyéni és csoportos produkcióval lehet: vers, próza, ének, zene, tánc, színdarab, bűvész-

mutatvány, stb. Jelentkezni 2001. március 31-ig lehet a Hunyadi János Általános Iskola irodájában és a Könyvtárban a jelentkező nevének, életkorának, vagy a csoport elnevezésének (fantáziánév is lehet), létszámának és az előadni szándékozott mű műfajának megjelölésével.

2000. legszebb pillanatai

A Millenniumi Emlékbizottság ezzel a címmel rendez fotókiállítást az olvasók által beküldött fényképekből.

A kiállítás megnyitója 2001. január 22-én 17.00 órakor lesz a Könyvtár Galériájában.

Minden kedves érdeklődőt szeretettel vár a:

Millenniumi
Emlékbizottság

Művelődési és Sport Bizottság

Teremfoci

A Művelődési és Sport Bizottság teremlabdarúgó (számoly foci) bajnokságot rendez 2001. február hónap folyamán. A bajnokságra 3

fő csapatok jelentkezését várjuk!

Jelentkezés és bővebb felvilágosítás: Pergamen Papírbolt, 2001. január 31-ig.

Farsangi játszóház

A Művelődési és Sport Bizottság 2001. január 20-án délelőtti farsangi játszóházat rendez a Művelődési Házban. Szeretettel várjuk az óvodás

és iskolás korú gyermekeket egyaránt.

Karácsonyi játszóház

Advent - a Karácsonyi ünnepeket megelőző várakozás időszaka. Ezt a szép időszakot tette tartalmasabbá a Művelődési és Sport Bizottság, amikor - immár harmadszor - Karácsonyi játszóházat szervezett. December 16-án a nagyterembe beköszöntött az ünnep. A fenyőfa arra várt, hogy újra díszbe öltözhessen, az ablakok sem maradtak sokkal üresen.

Míg az aprócska fülek és lelkek a karácsonyi dallamokra

figyeltek, addig a kezek dolgoztak. A fehér gipszfigurák színes „ruhába” bújtak egy kis vízfesték és tempera segítségével.

Az asztalokon lassan megelevenedtek az ünnepkör figurái: a három királyok, az angyal, a betlehemi csillag; és segítségével felidéztek, ami 2000 éve történt.

Sajnos az időjárás nem volt kegyes hozzánk, és nem borította hótakaró a tájat. De aki kinézett az

ablakon, mégis hópelyheket látott. Nem kellett hozzá más, csak fehér papír, olló és sok-sok türelem.

Az apróságok a színes ceruzákat vették birtokukba. A képek segítségével máris betoppanhattunk Micimackóék karácsonyi készülődésébe.

A sok munka után pótolni kellett az „energiát”. Szalainé Edit néni és két gofrisütő gondoskodott arról, hogy pihenésképpen mindenki megkóstolhassa,

milyen a „Karácsonyi gofri”.

A délelőtti zárásaként közösen díszítettük fel a fenyőfát, és varázsoltunk belőle igazi Karácsonyfát, hiszen a díszekben valamennyien benne voltunk egy kicsit. Ez a jelkép, és hangulat várta december 19-én azokat a gyermekeket, akik megnézték a „Gabi, Tomi és az ünnepek” c. előadást, amely mindannyiunk ajándéka volt.

Szabó Józsefné

Betlehemező cserkészek

Az előző évekhez hasonlóan az idén is elindultak Betlehem járásra az 542. sz. Szent András cserkészcsapat tagjai, hogy a Kálvin-úti Idősek Otthonában lakóknak is juttassanak egy-két gondolatot a lelki örömeikről. Az advent napjai már a csapat felkészülésével teltek. A sok iskolai elfoglaltság mellett még jutott idő erre is. A népi eredetű Betlehemes játékok régi gyermekkorú szokásokat elevenítettek fel december 22-én délelőtt. A karácsonyi énekek gyakorlása, tudása az akarást tanúsították. A cserkész egyenruhára itt-ott még megfelelő jelmez is került, amivel a játék mondanivalója érthetőbbé vált.

A játék után D. Kiss Sándor, a cserkészcsapat parancsnoka méltatta a közeledő ünnepeket. Ady Endre Karácsony c. versét elemezte, s közben a következő kérdésekre keresett válaszokat. Tudunk-e ma is magunkba szállni? Hálát adunk-e ma is az Istennek, hogy a boldogság közénk szállhasson?

Jézus születése 2000. évvel ezelőtt nagy esemény volt az emberiség körében, hiszen több ezer évvel előtte már várták, készültek a Messiás fogadására. Mi felkészültünk-e már? Még van egy kevés idő a felkészülésre. Tudjuk, hogy Jézus nemcsak közénk jött, hanem életével példaként állt előttünk. Tanításával, halálával és feltámadásával mentett meg minket.

Miközben ezen elgondolkozunk döntenünk kell, és egyben cselekednünk is, ahogy Szent István királyunk is a kereszténység felvétele mellett döntött. Családját is a keresztény hitre nevelte. Sőt a magyar nemzetet is a keresztény nemzetek táborába vezette Szent Gellért és a keresztény szerzetesek közreműködésével.

Meg kell emlékezni az 1000 évvel ezelőtti magyar állam alapításáról, ami a jelenünk és a jövőnk alapja is. Nekünk pedig akik ezeknek az eseményeknek élő tanúi vagyunk kötelességünk a példamutatás.

Tennivalónkat a következő egyházi énekünk jelöli meg számunkra: *István király árva népe, Te is hajtsd meg homlokod, Borulj térdre, szórd elébe Minden gondod bánatod! A kereszti volt ezer éven Reménységed oszlopa: Most is Krisztus jele legyen Jobb jövőnknek záloga.*

Ezeknek a gondolatoknak a követése után várhatjuk a következő évezredben, hogy nemzetünk jövője biztosítva lesz. Adj a Isten úgy legyen!

A cserkészparancsnok zárószavai után a cserkészek kiosztották az idősek között az ajándékokat, egy kézfogással és a Menyéből az angyal... kezdetű karácsonyi ének közös éneklésével fejeződött be az ünnepély.

Tudósító Mindenki ilyen ajándékot kapott: Ajándékok, amelyek nem kerülnek semmibe!

1. Egy jó szót szólni,
 2. egy beteget felvidíteni,
 3. óvatosan csukni be az ajtót,
 4. apróságnak örülni,
 5. mindenért hálásnak lenni,
 6. jó tanácsot adni,
 7. egy levél megírásával örömet szerezni,
 8. jogos panaszt nem melegíteni fel újra,
 9. nem tenni szavát, amit a másik hibázik,
 10. a levert hangulatot nem venni komolyan,
 11. nem sértődni meg egy félresikerült szó miatt,
 12. megtalálni a dicsérő, elismerő szót a jóra,
 13. megtalálni az együtt érző szót a megalázottnak,
 14. találni egy tréfás szót a gyerekeknek,
 15. elismerni az elkövetett helytelenséget,
 16. örülni a holnapi napnak,
 17. bizonyos dolgokra aludni egyet,
 18. mindenre rászánni a kellő időt és gondot, és
- MINDENBEN ÉS MINDENBEN szeretetben lenni!

Köszönet a szép ünnepért!

A Kálvin úti Szociális Intézmény nyugdíjasai és dolgozói nevében azoknak, akik ajándékkal, kedves műsorral és meleg szavakkal meghittebbé tették az idősek karácsonyát, ezúton is szeretnénk köszönetet mondani!

- a Szt. Erzsébet utcai óvodásoknak, Csernusné Erika óvó néninek,
 - a Szt. László utcai óvoda nagycsoportosainak, Csíkné és Csipainé óvó néniknek,
 - a Mezőtúri Nyugdíjasok Irodalmi Klub tagjainak,
 - a szentandrási cserkészeknek és D. Kiss Sándornak,
 - a Szarvas és Vidéke ÁFÉSZ képviselőjének, Mrena Mihálynak,
 - Istenes László cukrásznak,
 - a FIDESZ képviselőjében Domokos Lászlónak és Hamza Zoltánnak.
- Virág Sándorné
intézményvezető

SULI HÍREK

Tanulóink Budapesten versenyeztek

2000. december 9-én került megrendezésre Budapesten az Országos Arany János Magyar Nyelvi Verseny döntője, melyen iskolánk tanulói közül is részt vettek. Közülük:

3. helyezést ért el Juhász Hajnalka 5.b osztályos tanuló, 4. helyezést ért el Kakuk Mónika 5.b osztályos tanuló, Húzi Zsolt 5.a osztályos 8.

helyen végzett. A hatodik osztályosok között pedig Lénárt Anikó 6.b osztályos tanuló a 12. helyet foglalta el.

Felkészítő tanáraik: Baginé Dorogi Anikó és Fazekas Stefánia tanárnők.

Gratulálunk az eredményekhez és további sok sikert kívánunk!

M.K.

Idegen nyelvi hét

Iskolánkban immár hagyományként került megrendezésre 2000. december 11. és 15. között az idegen nyelvi hét.

Először angolból és németből is fordítási verseny volt. Az angolok között 5.-6. osztályból:

1. Pesztránszki Tamás 6.a
 2. Dinya Gábor 6.a
 3. Bodonyi Gabriella 6.a
- 7.-8. osztályosok között:

1. Bártfai Erika 7.a
2. Csipai Levente 8.a
3. Hamza Nóra 8.b

A németek között 5. osztályban:

1. Juhász Hajnalka 5.b
 2. Krajcsovic Martina 5.a
 3. Balogh Emese 5.b
6. osztályosoknál:

1. Farkas István 6.b

2. Nádudvari Dóra 6.b

3. Lénárt Anikó 6.b
- a 7.-8. osztályokban:

1. Gombár Éva 8.a
2. Takács Szilvia 8.a
3. Virág Imre 8.a

Olyan verseny is volt, ahol 4 fős vegyes, angolos, németes csoportok vehettek részt. /a csapatok tagjait sajnos nem tudjuk felsorolni/. Végeredményeik:

- I. a 4. számú csoport 78 ponttal
- II. a 6. számú csoport 77 ponttal
- III. a 7. és 15. számú csoport 74 ponttal

Köszönjük Rábáné Fazekas Erika és Szitó Mónika tanárnők munkáját, hogy megrendezték a versenyeket. Minden résztvevőnek gratulálunk!

M.K.

Sakkverseny

A Magyar Sakkszövetség Ifjúsági Bizottsága 2000. december 27-30. között rendezte meg az Országos Ifjúsági Csapatbajnokságot Budapesten.

A versenyen 35 különböző egyesület indított, összesen 44 csapatot.

A szarvasi hat fős csapat a hét fordulós versenyen - melynek Csipai Levente békésszentandrási játékos is a tagja volt - a 17. helyet szerezte meg.

Bagi Erika

Millenniumi pályázat díjátadása

A Békés Megyei Könyvtár irodalmi pályázatot hirdetett a megyénkben és a határainkon túl élő gyermekek számára „Mit adtak a magyarok a világnak?” címmel. Az ünnepélyes díjkiosztó ünnepségre 2000. december 9-én került sor Békéscsabán a Gyermekkönyvtár játszótérjében. A pályázat kiemelt díjazottja lett Csipai

Levente a Hunyadi János Általános Iskola tanulója, aki értékes könyvjutalmat vehetett át. A díjat Litauszky Györgyné, a könyvtár igazgatóhelyettese nyújtotta át. A díjkiosztó gálát a Székiáltó Együttműködés másora tette felejtetlenné.

Bagi Erika

Karácsonyi ajándék: Muzsika

Nagy örömmel és szorgalommal készültünk a karácsonyi hangversenyre, melyet 2000. december 18-án, hétfőn este tartottunk az iskolában.

Szebbnél szebb hangszeres darabokat szólaltattunk meg - minden korosztályban - hegedűn, zongorán, furulyán, kürtön és tangóharmonikán.

A szolfézs csoportok karácsonyi dalokat énekeltek.

Köszönjük tanárainknak a felkészítést, szüleinknek pedig azt, hogy eljöttek és meghallgattak minket.

A zeneiskolás gyerekek

SPORT

A XXI. sz. küszöbén

Január 1-jén immár véglegesen magunk mögött hagytuk a XX. századot, mely azért is emlékeztet, mert egyúttal új évezredbe is léptünk. Száz év még a történelemben is nagy idő, ezért érdemes egy kicsit visszatekinteni, számvetést készíteni, hogy mi is történt ebben az évszázadban. Történészek, politikusok sokszor elmondták már, hogy mit hozott a magyarok számára a XX. század. Két világháborút, többszöri hatalmváltást, nemzetcsontkítást, idegen elnyomást, de hozott békésebb, boldogabb éveket is, hatalmas technikai fejlődést, mely az emberek javát szolgálja.

Kedves Olvasóim! Engedjék meg, hogy ezen évforduló kapcsán egy kis visszatekintést adjak a sport világába is, arra a területre, amely szerves része az életünknek. „Ép testben ép lélek” - e mondat igazságát aligha lehet vitatni.

Milyen is volt a XX. század sportja? Ha röviden lehetne válaszolni, akkor azt mondanám, hogy sokrétű, változatos és versenyszellemű. A mai sportágak többsége e század elején született és tömegszórakozásból versenysporttá alakult. Az olimpiai mozgalom igaz még a XIX. század végén éledt újjá, de a négy évenkénti rendezéssel az olimpia idején az egész világ érdeklődéssel figyelte az eseményeket és ez átszötte az egész XX. századot. A magyarok mindig is meghatározó szerepet játszottak az Olimpiai, Világ- és Európa Bajnokságokon. A részvételünkkel megrendezett olimpiákon mindig nyertünk aranyérmet s a pontversenyben rendre az élmezőnyben végeztünk.

Hatalmasat változott, fejlődött és kiteljesedett a sportélet. Ez betudható a XX. században végemenő már-már hihetetlennek tűnő technikai fejlődésnek is, mely egyúttal az egyes sportágak fejlődésével. Míg a század elején a nők csak egy-két sportágban képviseltették magukat, addig mára már teljes az egyenjogúság. Megjelentek az olyan „férfias” sportágakban is, mint a birkózás, súlyemelés, ökölvívás. Számtalan szövetség és újság közzétette már, hogy szerinte ki volt az évszázad legjobb sportolója az egyes sportágakban. Ez

elég nehéz összehasonlítás, hiszen az előzőekben említettem, hogy mennyit változott, fejlődött a sport és így elég nehéz a régieket összehasonlítani a maiakkal. Hála Istennek mi magyarok is sok kiemelkedő tehetségű és eredményű bajnokkal büszkélkedhetünk. A Nemzeti Sport című sport napilap készített egy rangsort az olimpiai sportágak legjobbjairól. Ezek szerint az évszázad sportolója három sportágban magyar sportember lett. A vívó Gerevich Aladár hat olimpián, hét aranyérmet szerzett. Ezzel olyan csúcstartó, amit egyhamar alig érnek utol.

A világ legnagyobb öttusázója Balczó András. Háromszoros olimpiai bajnok. Világbajnokságon egyéniben 1963-tól 1969-ig egymásután ötször győzött. Ezt a teljesítményét azóta sem tudták túlszárnyalni.

Vízilabdában a magyar csapat Sydney-ben már hetedszerre szerezte meg a bajnoki címet. A nagyon sok jó játékos közül is kiemelkedik Gyarmati Dezső, aki öt olimpián három arany, egy ezüst és egy bronzérmet szerzett. Ezen kívül még szakvezetőként is győzelemre vezette csapatát 1976-ban Montreálban. Méltán választották őt meg az évszázad legjobb játékosává.

E három sportemberen kívül még meg kell említeni az ökölvívó Papp Lászlót, aki három egymásutáni olimpián győzött. A csodálatos tehetségű úszónő - Egerszegi Krisztina - három olimpián öt aranyérmével szerzett sok boldogságot és örömet az érte szurkolóknak. Az úszó Darnyi Tamás a „vegyes király”, akit nyolc évig senki sem tudott legyőzni a világon és négy olimpiai aranyat nyert.

Sok-sok ismert magyar sportember közül is kiemelkedik eredményeivel, népszerűségével a labdarúgó Puskás Ferenc. Az aranycsapat legendás kapitányát az egész világon tisztelik és szinte bármelyik országban, ha magyarokkal találkoznak, Puskás nevét emlegetik az emberek. A sport nem létezhet bajnokok, példaképek nélkül. Bajnokságot nyerni még a mai kissé eldurvult, elanyagiasodott világban sem lehet érdemtelenül, azért nagyon meg kell dolgozni. Ez csak a legnagyobbaknak, legjob-

baknak sikerül és ezért megérdemlik az emberek tiszteletét, megbecsülését.

Nem lenne teljes e visszaemlékezés, ha nem tennék említést Békésszentendrési sportéletéről.

Békésszentendrén mindig is sportszerető emberek éltek, hiszen már a századelőn is élénk sportélet folyt községeinkben. 1933-ban alapították a Hunyadi Mátyás Sportegyesületet, amelyben sok kiváló ember sportolt és remek eredményeket értek el. Legnagyobb eredmény azonban az, hogy 1933. óta labdarúgóink folyamatosan szerepelnek a megyei bajnokságokban és az itt nevelkedett focisták közül többen magasabb osztályban is játszottak. A 40-es évek végén a Pereces NB I-es csapatának edzője Bencsik Mihály volt és a játékosok között is volt szentendrési.

A kajakosok közül a legeredményesebb versenyzőnk Hrnicsár András, Pálkás András, a maiak közül Szitó Ákos, akik szentendrési színekben nyertek

országos bajnokságot. Feltétlenül említést kell tenni azokról, akik itt születtek községeinkben, de elköltöztek és másutt sportolva értek el kiemelkedő eredményt.

A sakkozó Sinka Brigitta eredményeit úgy hiszem ismerjük, de a sokszoros válogatott röplabdázó Demeter György is itt született és élt gyermekkorában. A kézilabdázó Lázár Erika jelenleg is az NB I-ben játszik.

A vízilabdázó olimpiai bajnok Fodor Rajmund nagyszülei is Békésszentendrén éltek.

A felsorolás korántsem teljes, mert 100 év eseményeit összefoglalni lehetetlen vállalkozás. Az élet folytatódik tovább, egyik év követi a másikat, de a naptár már a XXI. századot jelzi.

Végezetül engedjék meg, hogy az elkövetkezendő esztendőben is sok sikert, szép eredményeket, jó egészséget kívánjak minden sportolónak, sportkedvelőnek, kedves Olvasóinknak.

Fabó István

KÉZILABDA

Egy kis pihenő után újra elkezdődtek az edzések a kézilabdásoknál.

Ugyanis januárban beneveztek a Téli Kupára, melyet Kondoroson a Sportsarnokban rendeznek meg mind a három, női felnőtt, ifjúsági és férfi csapat számára.

41 év után újra van férfi kézilabdacsapata a településnek, amely már első tétmérkőzését is leját-

szotta ezen a kupán. A pillanatnyi vezető megyei I. o.-ú Nagyszénással 31:9-et játszottak. Az eredmény ellenére a jövőre nézve biztató a játék, de itt kiütközött a fiúk idegessége.

Az ifjúsági lányok 19:10-re veszítették Gyomaendrőd ellen. Mindenkit szeretettel várunk játékosaink sorába korra, nemre való tekintet nélkül!

Apáti N. Ferenc

Tisztelt Sportbarátok!

A békésszentendrési Hunyadi Mátyás Sportegyesület azzal a kéréssel fordul Önökhöz, hogy a személyi jövedelemadójuk 1%-ával működésünket támogatni szíveskedjenek.

Adószámunk: 19976550-1-04.

Segítségükre számítunk:

Bobvos János
SE elnök